

№ 235 (20748) 2014-рэ илъэс ГЪУБДЖ ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 9

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі кьэбархэр тисайт ижьутьотэцтых

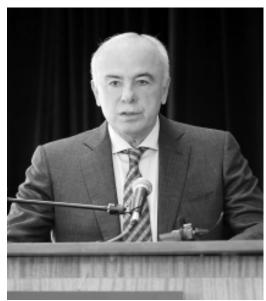
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шъолъыр къутамэ ия XXVI-рэ конференцие тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкіуагъ.

Ащ иІофшІэн хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу, партием и Апшъэрэ совет хэтэу ТхьакІущынэ Аслъан, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир гъэх, ахэм шІуагъэ Нарожнэр, республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, партиеу «Единэ Россием» ифракциеу АР-м и Парламент щы!эм идепутатхэр, муниципальнэ образованиехэм къарыкІыгъэ лыкохэр, нэмыкохэри. юфтхьабзэр къызэlуихыгь ыкlи зэрищагъ партием и Адыгэ шъолъыр къутамэ иполитсовет исекретарэу Іэщэ Мухьамэд.

фыгьохэм защытегущыІэгьэхэ зэфэсхэр, конференциехэр, Іэнэ хъураехэр «Единэ Россием» зэхищакъатыгъ. УФ-м и Президентву Владимир Путиным Федеральнэ ЗэІукІэм мы илъэсым фигъэхьыгьэ Тхылъым анахь шъхьа ву кънщыхитьэщыгьэ чыпізхэм Іэщэ Мухьамэд къащыуцугъ. Ахэр республикэм зэрэща-

Я 2-рэ нэкіубгъор

Мыекъуапэ имэрэу Александр Наролиныр бэмышізу Китаим щыіагь. Ащ ехьыліэгъэ ыкіи нэмыкі къэбархэр

НЕПЭ КЪЫХЭТЫУТЫХЭРЭМ АЩЫЩХЭР:

Я 3-рэ нэкіубгъор Іофшіэным, зекіоным, амнистием яхьылІагьэхэр

Я 4-рэ нэк**І**убгъор Пщынэо ціэрыю Яхъуліэ Налбый фэгъэхьыгъэ гупшысэхэр.

Зэфэхьысыжьхэр ашІыгъэх, пшъэрылъыкІэхэр агъэнэфагъэх

2014-рэ илъэсым региональнэ къутамэм Іофэу ышІагьэм изэфэхьысыжьхэм ыкІи тапэкІэ пшъэрылъэу зыфигъэуцужьыхэрэм къэзэрэугъоигъэхэр апэ тегущыІагъэх. Іэщэ Мухьамэд къызэриІуагъэмкІэ, политикэм, экономикэм, нэмык лъэныкъохэм афэгъэхьыгъэ мэхьанэшхо зиІэ хъугъэ-шІагъэхэмкІэ мы илъэсыр баигъ. Дунэе шапхъэхэм адиштэу кІымэфэ Олимпиадэр къалэу Шъачэ щыкІуагъ, ащ имашіо Мыекъуапэ ичіыпіэ зэфэшъхьафхэм къащырахьакІыгь. Тикъэралыгьо ипащэ зэ-Къырымрэ Севастопольрэ Урысыем щыщ хъужьыгъэх. Гъэсэныгьэм, псауныгьэр къэухъумэгъэным ясистемэхэм хэхъоныгъэхэр ашІынхэм, унэ-коммунальнэ хъызмэтым игумэкІыгъохэр дэгъэзыжьыгъэнхэм, ціыфхэм ящыіэкіэ-псэукіэ нальншіу шіыгьэным, нэмыкі ІогъэцэкІэштым, ашкІэ партием ичіыпіэ къутамэ пшъэрылъ шъхьа1эу зыфигъэуцужьыхэрэм къатегущы агъ.

Партиеу «Единэ Россием» и Тхьаматэу, УФ-м и Премьерминистрэу Дмитрий Медведевым предложениеу къыхьыгъэм диштэу, партием иполитсовет хэтхэм илъэс къэс зэхъокІыныгъэхэр афашіых. Адыгеим щыіэ чыпіэ къутамэм иполитсовет джырэ уахътэм нэбгырэ 37-рэ хэт, партием и Устав къызэригъэнафэу ахэм ащыщэу проценти 10-р (нэбгыри 4) кІзу хэдзыжьыгъэнхэ фае. Шапхъэхэм ыкІи ежьхэм къатыгъэ лъэІу тхылъхэм адиштэу КІэрымыт Мухьдинэ, Лышэ Рустем, Евгений Ковалевыр, Галина Грицкевич советым хэгъэкІыжьыгъэнхэр къэзэрэугъоигъэхэм игъоу алъытагъ. Конференцием хэлэжьагъэхэм шъэф шІыкІэм тетэу амакъэхэр атыхи,

зэдырагьаштэу зигугьу къэтшІыгъэхэм ачІыпІэкІэ советым аштагъэх партием исатыр хэтхэу Борис Василенкэр, Къонэ Заур, Нэпсэу Марыет ыкІи Хьасанэкъо Мурат.

АР-м и ЛІышъхьэ конференцием зэфэхьысыжьхэр къыфишызэ партием и Адыгэ шъолъыр къутамэ ипшъэрылъхэр зэригъэцакІэрэм зэригъэразэрэр, тапэкІи яІо зэхэльэу, зэгурыІоныгьэ ыкІи зыкІыныгьэ азыфагу илъэу Іоф зэдашІэным зэрэщыгугъырэр къыхигъэщыгъ. Республикэм иэкономи-

кэ хэхъоныгъэхэр ышІынхэм шъуи ахьыш у хэль, ащк е тышъуфэраз, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан партием илІыкІохэм закъыфигъазэзэ. — Мы аужырэ илъэсхэр пштэмэ, республикэм гъэхъэгъэшІухэр зэришІыгъэхэр зэфэхьысыжьхэм къагъэлъагъо. Инвестициехэр сомэ миллиарди 120-м ехъугъ, бюджетыр фэдищкІэ нахьыбэ тшІыгъэ, псэолъэкІэ 250-рэ хъугъэ, джащ фэдэу социальнэ мэхьанэ зиІэ программэхэр гьэцэкlэгъэнхэм тынаlэ тет. Сыд фэдэрэ лъэныкъокІи федеральнэ гупчэм тыгурэю, гумэкыгъо, зэмызэгъыныгъэ тазыфагу къиуцорэп. А ІофшІэныр тапэкІи лъыдгъэкІотэн гухэлъ тиІ. Джырэ уахътэ тикъэралыгъо чІыпІэ къин ит, ащ къыхэкІыкІэ зихэгьэгу шІу зыльэгьурэ кІуачІэхэр зэкІэ УФ-м и Президентэу Владимир Путиным гоуцонхэм, ащ иполитикэ дырагъэштэным мэхьанэшхо иІэу сэлъытэ. Мыщ фэдэ пэщэшхо Урысыем зэри!эм урыгушхон фае. ЩыкІагьэхэр зэрэщыІэми дэгъоу тыщыгъуаз, ау ахэр дэдгъэзыжьынхэм, республикэм щыпсэурэ нэбгырэ пэпчъ щы-ІэкІэ-псэукІэ тэрэз иІэным тишъыпкъэу Іоф дэтшІэщт. АщкІэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шъолъыр къутамэ къытефэрэр зэкіэ шіокі имыіэч зэригьэцэкІэштым сицыхьэ тель.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

ГумэкІыгъоу яІэхэм атегущыІагъэх

Мэкъумэщ хъызмэтым хэхъоныгъэхэр ышІынхэм пае ІэпыІэгьоу ищыкІагьэхэм защытегущыІэгьэхэ Іэнэ хьурае мы мафэхэм АР-м мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ щызэхащагь. Къулыкъу зэфэшъхьафхэм яліыкіохэр, хъызмэтшіапіэхэм япащэхэр Іофтхьабзэм хэлэжьагьэх.

Адыгеим имэкъумэщ хъызмэт непэ хэхъоныгъэхэр зэришІыхэрэр пэублэм къыхигъэщыгъ АР-м мэкъу-мэщымкІэ иминистрэу Юрий Петровым. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, мыгъэ зэкІэмкІи республикэм лэжьыгъэ тонн мин 530-рэ къыщахьыжьыгъ. ГурытымкІэ зы гектарым центнер 50 къырахыгъ. Джащ фэдэу къуаем икъыдэгъэкІынкІэ, лым икъэхьыжьынкіэ, чъыгхатэхэм якъэгъэкІынкІэ хэхъоныгъэхэр республикэм зэрэщашІырэр министрэм къыхигъэщыгъ.

- Къэралыгъо ІэпыІэгъоу тихъызмэтшІапІэхэм къаратырэр зыпкъ ит, — elo Юрий Петровым. — Ау нэмык къэралыгъохэм ябгъапшэмэ, ахъщэ ІэпыІэгъур бэкІэ нахь макІ. Банкым къырахырэ ахъщэм щыщ къызэригьэзэжьырэр шlyагьэ къэзытыхэрэм ашыш. Къыхэгъэщыгъэн фае, федеральнэ къэралыгьо программэхэм республикэр чанэу зэрахэлажьэрэр. Ащ ишІуагьэкІэ, къоджэ псэупІэхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэр, псыр ятэщалІэ, гурыт еджапІэхэр, фельдшер-мамыку пунктхэр тэшІых, специалист ныбжьыкІэхэм псэупІэ ятэгъэгъоты.

Джащ фэдэу, езыгьэжьэгьэкІэ фермерхэм ыкІи мэкъумэщ фермер хъызмэтшІапІэ зиІэхэм хэхъоныгъэхэр ашІынхэм пае къэралыгьо ведомственнэ программэу щыІэм Адыгеир чанэу хэлажьэ. Ащ ишІуагъэкІэ,

мы аужырэ илъэсхэм мэкъумэщ фермер хъызмэтшІапІэу республикэм къыщызэІуахыхэрэм япчъагъэ хэхъуагъ. ГущыІэм пае, 2013-рэ илъэсым ыкІэхэм адэжь республикэм хъызмэтшІапІэ къызэІузыхыгьэр 1376-рэ хъущтыгъэмэ, мы илъэсым пчъагъэр 1400-м нэсыгъ.

ГумэкІыгьоу непэ чІыгулэжьхэр зэолІагьэхэр Іэнэ хъураем къыщаІотагъэх. Ахэм ащыщ ІэкІыб къэралыгьохэм къаращыхэрэм зэкіэми уасэу яіэм лъэшэу зэрэхэхъуагъэр. Сыда помэ непэ хъызмэтшапізхэм агъэфедэрэ техникэр, зэкІ пІоми хъунэу, ІэкІыб къэралыгъохэм къащыдагъэкІыгъэх. Ахэр къутэхэмэ, зэрэзэблахъущтхэ пкъыгъохэр непэ лъапІэ хъугъэх. Ащ нэмыкізу чылапхъэри, уцыжъ хэм ыкІи уз зэфэшъхьафхэм апэшІуекІогьэнымкІэ агьэфедэхэрэри ІэкІыбым къыращых.

– Уасэхэм ахэхъо зэпыт. Ащ емыльытыгьэу, къэдгьэкІырэ лэжьыгъэр зэращэфырэ уасэр макіэ. Ащ къыхэкіыкіэ ахъщэу хатлъхьэрэм зыкъызэригъэшъыпкъэжьырэр нахь макІэ хъугъэ, тихъызмэт хэхъоныгъэ едгъэшІыныр нахь къины къытщэхъу. Арышъ, къэралыгъо ІэпыІэгьоу къытатырэр нахьыбэ хъугъагъэмэ, ыпэкІи тигъэхъагъэхэм ахэдгъэхъоным ыуж тихьэщтыгьэ, — къыхигъэщыгъ Шэуджэн районым ит хъызмэтшІапІэу «Заря» зыфиІорэм ипащэу Къэгъэзэжь Мурат.

(Икіэух я 2-рэ н. ит).

ЗЭПХЫНЫГЪЭХЭР

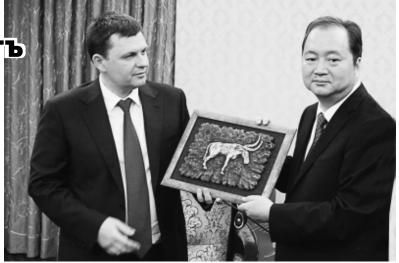
Китаим бэмышІэу щыІагъ

Къалэу Мыекъуапэ имэрэу Александр Наролиныр бэмышізу Китаим къикіыжьыгъ. Ащ шэкіогъу мазэм ыкіэм сатыум, экономикэм ыкіи культурэм афэгъэхьыгъэ іофтхьабзэ щыкіуагъ, къэгъэлъэгъонэу «Морской шелковый путь» зыфиіорэм икъызэіухыни ащ тырагъэфэгъагъ.

Къалэу Цюаньчжоу ипащерэ Мыекъуапэ имэррэ зэзэгъыныгъэу зык!этхагъэхэм къыщею тапэк!э китай къэлэшхомрэ Адыгеим икъэлэ шъхьа!эрэ бгъуит!уми федэ афэхъущт зэфыщытык!эхэр зэрагъэпсыщтхэр. Зэ!ук!эгъухэм ялъэхъан гъэсэныгъэмк!э, спортымк!э,

экономикэмкіэ ыкіи культурэмкіэ зэдэлэжьэнхэ зэралъэкіыщтым тегущыіагъэх.

Александр Наролиным къызегъэзэжьым пресс-конференциеу къытыгъэм Китаим зэрэкlуагъэхэм къыкlэлъыкlощт Іофтхьабзэхэр зыфэдэщтхэр къыщиlотагъэх.

Проектым Іоф дэзышІэщт цІыф купым иІофшІэн мэфэ благъэхэм ригъэжьэщт. Анахьэу анаІэ зытырагъэтыщтыр китайскэ инвестициехэр гъомылэпхъэшІ промышленностым изыкъегъэІэтыжьын къызэрэхарагъэлъхьащтхэр ары. Ащ нэмыкІзу сатыу Іофхэм, дилерскэ гупчэхэр къызэрэзэІуахыщтхэм анаІэ тырагъэтыщт.

Китайскэ медицинэр гъэшlэгъонэу, зэрэдунаеу уасэ щыфашlэу щыт. Ащ хэхъоныгъэу ышlыгъэхэмрэ амалыкlэу къызlэкlигъэхьагъэхэмрэ Адыгеим щагъэфедэхэу рагъажьэмэ, цlыфхэм япсауныгъэ къэухъумэгъэнымкlэ ишlуагъэ къэкlощт. Джащ фэдэу ныбжьыкlэхэр нахь зэрэшlэнхэм ыкlи зэпэблагъэ хъунхэм пае спортым ыкlи культурэм афэгъэхыгъэ зэlукlэгъухэр зэхащэхэзэ ашlышт

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Гумэк Іыгъоу я Іэхэм **атегущы Іагъэх**

(ИкІэух).

Сыд фэдэ къин апэ къик кыгъэми, мэкъумэщ хъызмэтым зыфэзгъэзагъэхэм хэк ып экъагъоты. Ар къеушыхьаты мы аужырэ уахътэм республикэм юф щызыш эрэ мэкъумэщ предприятиехэм ащыщ банкрот зэрэ-

мыхъугъэм. Санкциехэм яягъэ къэкlуагъэп, хъызмэтшlапlэхэм япродукцие зыщэфыщтхэм япчъагъэ хэхъуагъ.

Къэралыгъом къыщыдагъэкlырэ продукциер цlыфхэм нахь агъэфедэ зэрэхъугъэр къыдэплъытэмэ, Урысыем ит мэкъумэщ хъызмэтшlапlэхэм яlоф нахьышlу хъугъэ.

Нэмык Іофыгъохэри Іэнэ хъураем къыщаІэтыгъэх. Ахэмкіэ хэкіыпіэхэр зэрэщыіэхэр къекіоліагъэхэм къыхагъэщыгъ. Іофхэм язытет хьылъэ дэдэу щытэп. Къэкіощт илъэсым хьалыгъу е щэ тимыіэным ищынагъо щыіэп. Гумэкіыгъохэр дагъэзыжыхэзэ, лэжыыгъэ бэгъуагъэ къызэрахыщтым ыпэкіи тихъызмэтшіапіэхэр дэлэжьэщтых.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Ожъ Аскэрбый ишІэжь фэгъэхьыгъэ зэхахьэ

. зэхащэщт 🦉

Адыгеим щызэлъашІэщтыгьэу, Улэпэ къоджэ еджапіэм икіэлэегъаджэу илъэс пчъагъэрэ лэжьэгьэ Ожъ Аскэрбый гьэзетэу «Адыгэ макъэм» иныбджэгьушІоу щытыгь. Адыгэ льэпкъым ыгу фэузэу, игумэкІыгъохэр къыриІотыкІыхэу ар къытфатхэщтыгъ, иусэхэри, ирассказхэри къытфигъэхьыщтыгъэх. Аскэрбый иаужырэ тхылъ мыщ фэдэ сатырхэр тетхагъэх: «Уитхылъхэм тяджэ, гъэсэпэтхыдэ тфэхъух. Непи ащкІэ укъытхэт, тыопІу, тыогъасэ. Уахътэ тешІэми утщыгъупшэщтэп. Уитхылъхэм адэт хьарыфхэм япчъагъэ зэрэмымакіэу тигукіэгъу оркіэ кіосагъэп ыкІи кІосэщтэп. ЕгьашІэм тыгу уилъыщт». Мы гущыІэхэр зиехэр Аскэрбый иунагъу ары, ау ар итворчествэ ыкІи идунэететыкІагъэ зыгъэлъэпІэгъэ цІыфхэм зэкІэми къыраІотыкІыгъэу плъытэми хъущт.

Тыгъэгъазэм и 12-м сыхьатыр 11.30-м Улапэ дэт къоджэ клубым Ожъ Аскэрбый фэгъэхьыгъэ зэхахьэ щыкющт. Ар Аскэрбый игупсэхэм, икъоджэгъухэм ыки июфшіэгъухэм фызэхащэ. А зэхахьэм Адыгэ Республикэм щыщхэу Ожь Аскэрбый зыщымыгъупшэхэрэр зэхэщакюхэм рагъэблагъэх.

БзэджашІэхэр

агъэпщынэх

Къолъхьэ тын-Іыхыным пэшіуекіогъэным и Дунэе мафэ ипэгьокізу Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ тыгъэгъазэм и 5-м пресс-конференцие зэхищагъ. Ащ хэлэжьагъэх ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшіуекіогъэнымкіз хэбзэгъэуцугъэр гъэцэкіагъэ зэрэхъурэм лъыплъэрэ подразделением иіофышіэхэу, Адыгеим ипрокурор иіэпыіэгъухэу Михаил Кривецкэр, Максим Новоселецкэр ыкіи Евгений Базаровыр.

Іофтхьабзэм пэублэ гущыІэ къыщишІызэ М. Кривецкэм къызэриІуагьэмкІэ, ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшІуекІогьэным фэшІ 2003-рэ илъэсым ООН-р кІэщакІо фэхъуи, Конвенцием кІэтхэнхэу рахъухьагь. 2006-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ащ кІуачІэ иІэ хъугъэыкІи илъэс къэс тыгъэгъазэм и 9-м мы мафэр хагъэунэфыкІы.

— Подразделением пшъэрыльэу иІэхэм ащыщ ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшіуекІогъэнымкІэ хэбзэгъэуцугъэр гъэцэкІагъэ зэрэхъурэм прокурорхэр лъыплъэнхэр ыкіи ащкіэ уплъэкіунхэр зэхэщэгъэнхэр, мы лъэныкъомкІэ бзэджэшІагьэ зезыхьагьэхэр гьэпщынэгъэнхэр, ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным ылъэныкъокІэ цІыфхэм, организациехэм яфитыныгьэу аукъуагьэхэр зэтегьэуцожьыгъэнхэр ыкІи къэухъумэгъэнхэр, — къыкІигъэтхъыгъ М. Кривецкэм.

Іофтхьабзэм къызэрэщаІуагъэмкІэ, 2014-рэ илъэсым хэбзэгъэуцугъэр гъогогъу 1748-рэ аукъуагъэу прокурорхэм къыхагъэщыгъ, блэкІыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр зы проценткІэ нахьыб. Сомэ миллиони 2-м ехъу зытефэгъэ дэо тхылъи 105-рэ хьыкумхэм аІэкІагъэхьагъ. УплъэкІунхэм зэфэхьысыжьэу афэхъугъэхэм ялъы-

тыгъэу ІэнатІэ зыІыгъ пэщэ 444-мэ дисциплинарнэ, 56-мэ административнэ пшъэдэкІыжь арагъэхьыгъ. 2013-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, мы пчъагъэхэм хэпшІыкІзу ахэхъуагъ.

Къэралыгьо ыкІи муниципальнэ къулыкъум епхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр республикэм зэрэщагъэцакІэрэм ыкІи ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшІуекІогъэным ылъэныкъокІэ Іофтхьабзэхэр мы илъэсэу тызыхэтми прокуратурэм лъигъэкІотагъэх. Мыщ фэдэ уплъэкІунхэр щырагъэкІокІыгъэх бзэджэшіагьэ зезыхьагьэхэм пшъэ дэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу АР-м щыІэм, АР-м мэзхэмкіэ и ГъэІорышіапіэ, Адыгэ Республикэм псэолъэшіынымкіэ, транспортымкіэ, унэ-коммунальнэ ыкІи гъогу хъызмэтхэмкІэ и Министерствэ, Іофшіэнымкіэ ыкіи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ АР-м и Министерствэ. Хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэрэ шапхъэхэр зыщаукъогъэ чІыпІэхэр къыхагъэщыгъэх, ахэр дагъэзыжьынхэу пшъэрылъ афагъэуцугъ, ІэнатІэ зыІыгь пэщэ 23-мэ дисциплинарнэ пшъэдэкІыжь арагъэхьыгь.

Ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным ылъэныкъокІэ бзэджэшІагъэхэр анахьэу зыщагъэунэфырэр бюджет хэбзэгъэуцугъэр ары. 2014-рэ илъэсым имэзи 9

къыкlоці мыщ фэдэ бзэджэшіэгьэ 19 агьэунэфыгь. Гъэцэкіэн Іофшіэным ылъэныкъокіэ хэбзэгъэуцугьэр гъогогъу 24-рэ аукъуагьэу къыхагъэщыгь. Хэбзэухъумэкіо къулыкъухэм анахьэу анаіэ зытырагъэтыгъэхэм ащыщ псэупіэ-коммунальнэ хъызмэтым къыдилъытэрэ шапхъэхэр гъэцэкіэгъэнхэм иіофыгьо. Мы лъэныкъомкіэ ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхын нэшанэ зиіэ бзэджэшіэгъи 5 агъэунэфыгъ.

Прокуратурэм пшъэрылъ шъхьа І э зыфигь э у цужьых эрэм ащыщ мы лъэныкъомкІэ хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм хэбзэгьэуцугьэр амыукъоныр, ахъщэ къуалъхьэ зыштагъэхэр къыхэгъэщыгъэнхэр ыкІи ахэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэныр. Мы илъэсым ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхын нэшанэ зиІэ бзэджэшІагьэ зезыхьэгьэ хьыкум пристави 5-м, хэгьэгу кіоці ІофхэмкІэ Министерствэм икъулыкъушІи 2-м, бзэджашІэхэм е вымынестыем ижи в при федеральнэ къулыкъум и Гъэ-ІорышІапІзу АР-м щыІзм иІофышІи 3-м, къэралыгьо учреждениехэм Іоф ащызышІэрэ нэбгыри 2-м, гъэсэныгъэм ыкІи медицинэм яІофышІи 4-м, муниципальна къулыкъушТи 5-м хьапс атыральхьагь. Ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхын нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъэ зезыхьэгъэ нэбгырэ 41-мэ яюф хьыкумым ыІуагь ыкІи атефэрэ пшъэдэкІыжьыр аригъэхьыгъ. Зэхафыгъэ уголовнэ Іофхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкІэ, мыщ фэдэ бзэджэшІагьэхэм зэрарэу къахьыгъэр сомэ миллион 65,5-м ехъу. БлэкІыгъэ илъэсым мыш фэдэ иуахътэ а пчъагъэр сомэ миллион 39-м к ахьэщтыгъ. КъызэкІагьэкІожьыгьэр процент 20-кІэ нахьыбэ хъугъэ.

Пресс-конференцием къыщајэтыгъэ упчјэхэм игъэкіотыгъэ джэуапхэр къаратыжьыгъэх Михаил Кривецкэм, Максим Новоселецкэм ыкіи Евгений Базаровым.

КІАРЭ Фатим.

непэ тыјукіэщт

Мыекъуапэ итворческэ объединениеу «Ошъадэр» зызэхащагьэр ильэс хъугъэ. Купым хэтхэм орэдхэр къаlох, къэшъох, усэхэм къяджэх. «Ошъадэм» иконцерт республикэм и Къэралыгъо филармоние непэ щыкlощт.

Художественнэ пащэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Едыдж Викторие тызэрэщигъэгъозагъэу, адыгэ лъэпкъ музыкальнэ искусствэм хэхъоныгъэхэр ышІынхэмкІэ егъэжьэпІэшІухэр яІэх. КІэлэцІыкІу ансамблэу «Щыгъыжъыем» иедзыгъохэр адыгэ пшысэхэм атехыгъэх, кІэлэцІыкІухэм ягущыІэ щэрыохэр лъэпкъ шІэжьым, адыгабзэм икъэухъумэн афэгъэхьыгъэх.

«Ошъадэр» Адыгэ Республикэм имэфэкі зэхахьэмэ ахэлажьэ, Испанием зэкіом, фестивалэу «Фесталонием» апэрэ чіыпіэр къыщыдихыгъ. Филармонием непэ щызэхащэрэ концертым еплъыщтхэм лъэпкъ искусствэм ихэхъоныгъэхэр щалъэгъущт.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

Шъукъеблагъ!

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэухэу ыкlи ихьакlэхэу лъытэныгъэ зыфэтшlыхэрэр!

Пшъэдэк ыжьэу ыхьырэмк ратьча гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зи робществу «Пивэш заводу «Мыекъуапэ» зыфиюрэр Илъэсык раш къышъуфэгуш ро ык и тыгъэгъазэм и 18-рэ и 19-рэ шъурегъэблагъэ ыпк ратьча заводым зыщыжъугъэгъозэну. Производствем итехнологическе карте тегъэпсыхыгъзу а юртхьабзэр зехаще. Заводым неруасе зызыфешъуш ырем ыуж фирмем ипродукцие зыфедер шъууплъэк унеу шъурагъзблегъещт. Къак разыш огъохем мыщ федер телефонхемк раш орыгъемъзу зарагъетхын алъэк вщт: 8(8772) 52-70-00, +7(988)-480-00-73.

«Адыгэ макь» Тыгъэгъазэм и 9, 2014-рэ илъэс

О ЦІЫФЫМРЭ ЛЪЭХЪАНЫМРЭ

Іофшіэн яотыкіэ икъущтэп

Адыгэ Республикэм Іофшіэнымкіэ и Къэралыгъо инспекцие изэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлъагъорэмкіэ, 2013-рэ илъэсым яіофшіэпіэ чІыпіэхэм нэбгыри 149-мэ шъобжхэр атещагъэхэ щыхъугъэу агъэунэфыгъ.

Мы къулыкъум иинспекторхэм къызэрэхагьэщырэмкІэ, ІофшІэныр щынэгъончъэным ишап--апк мехь мехнестейжения дехест щэхэм мэхьэнэ икъу зэрэрамытырэр ары анахь хэукъоныгъэ шъхьа вр. Пстэуми апэу инспекцием иІофышІэхэм зэкІэми анаІэ зытырарагъадзэрэр, шъобжхэр цІыфхэм атещагьэ хъуным лъапсэ иІзу алъытэрэр ІофшІэпІэ чІыпашь мехь изы дехешьпя мехеп лажьэхэрэр ІофшІэныр щынэгъончъэным ишапхъэхэм зэрафырамыгъаджэхэрэр ары.

Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ икодекс ия 225-рэ статья къызэрэщиюрэмкіэ, юфшіапІэхэм япащэхэр ыкІи специалистхэр Іофшіэныр щынэгъончъэу зэхэщэгъэнымкІэ программэу гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ УФ-м и Министерствэрэ Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ Министерствэмрэ

2003-рэ илъэсым аухэсыгъэмкІэ илъэсищым къыкоці зэгъогогъум нахь мымакізу еджэнхэ, шапхъзу щыіэхэр зэрагьэшіэн фае.

2014-рэ илъэсым ишэкІогъу мазэ ехъулІзу ащ фэдэ егъэджэн программэхэмкІэ зыщагъэхьазырыхэрэ организациибл Адыгеим щагьэнэфагь. Ахэм ахэт «дистанченоир» узыщеджэн плъэкlыни.

2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу Урысые Федерацием и Кодекс административнэ хэбзэукъоныгъэхэм афэгъэхьыгъэу зэхъокІыныгъэу фашІыгьэхэм кіуачіэ яіэ хъущт. Ащ джы къызэрэщиюрэмкіэ, ціыфым иІофшІэн ипсауныгъэкІэ зэрар химыхыным, ар щынэгъончъэным фэшІ шапхъэу зэрыгъозэн фаехэр римыгъашІэу, ымыгъэхьазырэу ипшъэрылъхэр ыгъэцэкІэнхэм фезыгъэжьэрэ пащэм пшъэдэкІыжьэу ыхьыщтым хагьэхъуагь. ІэнатІэ зыІыгъхэм административнэ тазырэу арагьэтыщтыр сомэ мин 15-м къыщыублагъэу 25-м нэсы. «Юридическэ лицэкІэ» заджэхэрэм — сомэ мини 110-м къыщегъэжьагъэу 130-м нэс.

Ащ фэдэ хэбзэгьэуцугьэ пхъашэхэм яшІуагъэ къэкІоным, Іофшапіэхэм япащэхэм Іофшіэныр щынэгъончъэу зэхэщэгъэным нахь мэхьанэ ратыным ущыгугъынэу щыт.

(Тикорр.).

ЗЕКІОНЫР

ТекІоныгъэм ипэгъокІэу

Апшъэрэ классхэм ащеджэрэ кіэлэеджакіохэр зыхэлэжьэрэ кіымэфэ зекіон республикэм щызэхащагъ. Ар ТекІоныгъэр Хэгъэгу зэошхом къызыщыдахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъ.

НыбжьыкІэхэм инструктор ІэпэІасэу УдыкІэко Азэмат япащэу Адыгеимрэ Краснодар краимрэ къэзыгъэгъунэгъэхэ зэолІхэр зыщызэогъэ къушъхьэтхыхэр къакјухьащтых.

Нэмыц фашистхэм къызэкІэмыкІохэу Кавказыр къазэратырахыжыльэр Хэгьэгү зэошхор зэрэкіуагъэм инэкіубгьо анахь къинхэм ахальытэ. Пхъашэу ахэр зыщызэуагъэхэр, фэхыгъэхэм афагъэуцугьэ саугьэтхэр зыдэщы!э ч!ыпіэхэр арагьэльэгьухэмэ, кіэлэеджакІохэм япатриотизмэ

къызэрэущыщтыр къыдалъыти, зекІоныр афызэхащагь. Гъогу техьанхэм ыпэу ахэм Мыекъуапэ мыкІосэрэ машІор зыщыблэрэ мемориалэу дэтым къэгъагъэхэр кІэралъхьагъэх. ПсэупІэу Каменномостскэм щырагьэжьагьэу заохэр зыщыкІогьэ чІыпІэхэр къаплъыхьэхэзэ, къушъхьэбгы тешъоу Лэгъо-Накъэ нэс дэкІоещтых.

Къушъхьэм кІымэфэ чэщ чъыІэхэр щипхынхэр зэрэмыпсынкіэр къагурыюзэ ныбжьыкІэхэр зекІо ежьагьэх. Щытхъум иобелискэу къушъхьэхэм ахэтэу узэкІолІэнкІэ къи-

ным нэсыщтых, партизанхэм ягъогугъэхэм арыкІощтых.

НыбжьыкІэ купым ипащэу УдыкІэко Азэмат къызэриІорэмкіэ, кіалэхэр зекіоным тегъэпсыхьагъэх, апкъыхэр пытэх ыкІи псыхьагъэх, къиныгъохэр зэпачынхэм фэгъэсагъэх. Ахэр зэкІэ зекІон Іофхэм запылъхэр илъэсиплІ

 КІалэхэм къагурыІонэу ыкІи зэхашІэнэу сыфай пыим пэуцужьыгъэгъэ тизэоліхэм лІыгъэу зэрахьагъэм ыуасэ. КІымэфэ лъэхъаным къушъхьэхэм уащызэоныр хэгъэкІи, узэрахэсыщтым изакъоми къин, ащ щэІагъи пытагъи ищыкlагъэх, — elo Азэмат. — Тхьамэфэ зекІоным щыщэу чэщипліыр къушъхьэм, палаткэхэм ащитхыщт. Зэкіэмкіи километрэ 50 фэдиз ткІущт.

— Мыщ фэдэ зекІонхэр къэлэ администрацием физкультурэмрэ спортымрэкІэ и Комитет и офыш І эхэм илъэс къэс зэхащэх. НыбжьыкІэхэм япІуныгъэ-гъэсэныгъэкІэ ахэм мэхьанэшхо яІ.

Шъугу къэдгъэкІыжьын 1943-рэ илъэсым, щылэ мазэм я 18-рэ Дзэмрэ гъунэпкъэ ухъумакІохэмрэ темыр лъэныкъомкІэ къикІыхи, Адыгеим ишъолъыр зыштэгъэгъэ фашистхэр рафыжьынхэу зэрэрагъэжьэгъагъэр.

ЗекІоным хэлажьэхэрэм тыгъэгъазэм и 13-м къагъэзэ-

АМНИСТИЕР

Ежэхэрэр бэ мэхъух

Хэгъэгу зэошхом тидзэхэм ТекІоныгъэр къызыщыдахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъущтым тефэу хьапсхэм ачіэс ціыфхэм ащыщхэр тикъэралыгъо къыщатІупщыжьыщтых.

Ащ фэдэ шІоигъоныгъэ цІыфыбэмэ зэряІэр гражданскэ обществэм игъэпсынрэ цІыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгьэнхэмрэкІэ Президентым дэжь щызэхэщэгъэ Советым хэтхэм В. Путиныр бэмыші эу заіокіэм, Советым итхьаматэу Михаил Федотовым къыІуагъ. Президентым ащ дыригъэштагъ. Ащ изакъоп, фракцие зэфэшъхьафхэм ахэт депутатхэри мы Іофыгьом гьэмафэм къыщегъэжьагъэу тегущыІэх.

Тихэгьэгу хъугьэ-шІэгьэ инхэр къызыщыхъугъэгъэ уахътэхэм атефэу фэгъэгъуныр (амнистие) ашІэу щыхабз. ИкІыгьэ ильэсым Урысыем и Конституцие заштагъэр илъэс 20 зэрэхъурэр зыщыхагъэунэфыкІырэм тефэу нэбгырэ мин 25-рэ фэдиз хьапсхэм къачІагъэкІыжьыгъагъ. Депутатхэми, ціыфхэми ар ашіомэкІагъ. Ащ нахьи бэкІэ нахь мэкІагь ТекІоныгьэр къызыдахыгьэр илъэс 65-рэ зыщыхъурэм тефэу шъхьафит ашІыжьыгъагъэр, ахэр нэбгырэ 49-рэ зэрэхъущтыгъэхэр...

2015-рэ илъэсым шыІэшт амнистием нахьыбэ къыхиубытэнэу цІыф жъугъэхэр мэгугъэх. Хьапсым чІэс пстэури къызэрэчІалыгъэкІыжьыщтыр гъэнэфагъэ Владимир Путиным къыхигъэщыгъ: «Хьапсхэм ащаІыгъхэми фитыныгъэ гъэнэфагъэхэр яІэх, арышъ, ахэми цІыфыгъэкІэ уадэзекІонэу щыт. Зиуахътэ къэмысыгъэу къычІэкІыжьыхэрэм ягопэщт, ау зэрар къызфахьыгъэ цІыфхэм яфитыныгъэхэри къыдэлъытэгъэнхэ фае».

Хэта амнистием хэфэщтхэр? Унашьоу аштэщтым специалистхэр, юристхэр, нэмыкІхэр мы лъэхъаным дэлажьэх. Уголовнэ Кодексым истатьяхэм ахэплъэщтых, хьапсым къычаагъэквыжьыщтхэр къэнэфэщтых. Законопроектэу агъэхьазырырэм илъэсыкІэр къызихьэкІэ Къэралыгъо Думэм щыхэплъэнхэу щыт. Ащ ыуж статьяу пхырыкІыгьэхэр къыхаутыщтых.

(Тикорр.).

Программэм хагъэхьагъ

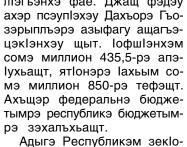
ЗекІоным зыкъегъэІэтыгъэным пае къушъхьэ бгы тешъоу Лэгъо-Накъэ цІыфхэм языгъэпсэфыпіэ чіыпізу гъэпсыгъэн фаеу тапэ илъ. Ащ фэгъэхьыгъэ Іофшіэнхэр тіоу агощыгъэх.

Апэрэр федеральнэ программэм хэфагь, хабзэр ахъщэкІэ ІэпыІэгъу къытфэхъущт. ЯтІонэрэ Іахьым ипроекти бэмышІэу федеральнэ гупчэм щыхэплъагъэх. Ар шъолъыр зэфэшъхьафхэм къащагъэхьазырыгъэ проект анахь дэгъу 15-мэ ахэфагъ, ащ къыхэкІэу федеральнэ программэу «Развитие внутреннего и внешнего туризма в Российской Федерации» зыфи-Іорэм хагъэуцуагъ. Программэм къыдилъытэрэ Іофыгъохэр 2018-рэ илъэсым нэс агъэцэкіэнхэу шыт.

Проектым илъэтегьэуцо шэкІогъум ыкІэм федеральнэ программэр гъэцэкІэгъэнымкІэ Координационнэ советэу зэхащагъэм изэхэсыгъо щыкІуагъ. Инвестиционнэ проектэу «Лэгъо-Накъэ икъэлапчъэхэр-II» зыфиlорэм илъэтегъэуцо къыщыгущыІагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Муратрэ зекІонымрэ зыгъэпсэфыпіэхэмрэкіэ и Комитет ипащэу Къэлэшъэо Инверрэ.

Проектым зэрэщыхагъэунэфыкІыгьэмкІэ, 2017-рэ илъэсым нэс инфраструктурэр агъэпсынэу щыт. ИлъэситІум къыкіоці псэупізу Каменномостскэм газыр ыкІи псыр къызэрыкІощт линиехэр ещэ-

нымрэ зыгъэпсэфыпІэхэмрэкІэ и Комитет ипащэу Къэлэшъэо Инвер къызэриІорэмкІэ, инфраструктурэр загъэпсыкІэ, зекІоным Адыгеим хэпшІыкІэу къыщыхэхъощт. Ащ нэмыкІэу Мыекъопэ районым ипсэупІэхэу къушъхьэм хэдзагъэхэм адэсхэм япсэукІи къыгъэпсынкІэщт.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

МЭФЭКІ ЗЭХАХЬ

ШІэныгъэр ціыфхэм ахагуащэ

Гупчэ тхылъеджапізу Одоевскэм ыціз зыхьырэр илъэс 80 ыкіи Гупчэ кіэлэціыкіу тхылъеджапІэр зызэхащагъэр илъэс 60 зэрэхъугъэр игъэкіотыгъэу Псышіопэ районым щыхагъэунэфыкІыгъ.

ШІэныгъэ-техническэ прогрессым илъэхъан мафэ къэс нахь шъэ» лІзужыр, шІэныгъэ ыкІи куоу тыхэкІуатэ, компьютеризацием, нахь тызэльызыубытырэ телевидением ыкІи Интернетым, зэкІэ тапэкІэ анахь уасэ зыфэтшІыщтыгъэ пстэур — кинор, театрэр, тхылъхэр, гъэзетхэр тщагъэгъупшэ къодыер армырэу, ахэр кІодыжьыпэнхэм ишынагьо къэуцоу къыпщыхъоуи къыхэкІы. Ау ащ къикІырэп ыпэкІэ щыІагъэр зэкІэ чІадзыжьэу. Джыри цІыфхэр макІох киноми, театрэми, тхылъхэми яджэх, тхылъеджапіэхэри якіуапіэх, тхылъхэри къащэфых. Нахь ныбжь зиІэхэм язакъоп, ныбжьыкІэхэми тхылъыр зикlасэу бэ ахэтыр. Ащ фэдэ фыщытыкІэ-гъэпсыкІэр шІуагьэкІэ зыфэпльэгьунхэ фаер емызэщыжь ІофышІэ чанхэу, цІыфхэр тхылъым фэщэгъэнхэр сэнэхьатэу зиlэхэу, ащ зищыlэныгъэ езыпхыгъэхэр арых.

Непэ тхылъеджапІэмэ яІофышІэхэм, тапэкІэ фэдэ къабзэу, гъэсэныгъэр, шІэныгъэр щыІакІэм хагуащэзэ, цІыфхэм алъагъэІэсых.

піэхэм яхьатыркіэ, Шъачэ «дытворческэ интеллигенциер щызэрагьэуІугьагь. Льэпкьым ищыкІэгъэ сэнэхьат кадрэхэр иІэхэ хъунымкіэ, къэралыгъо ІофшіапІэхэм — гъэсэныгъэм ыкІи культурэм цІыф гъэсагъэхэр япхыгъэнымкІэ тхылъеджапІэхэм Іофышхо ашІагъ.

(джы ПсышІопэ) районым апэрэ тхылъеджэпІэ цІыкІухэр ыкІи нахь зэтегъэпсыхьагъэхэр къитаджэхэ хъугъагъэ. Ауми, культурэ гъэзэпІэ ин мы Іофым зыфэхъугъэр 1934-рэ илъэсыр ары, Лазаревскэм ПсышІопэ чІыпІэ тхылъеджапІэр къызыщызэlуахыгъэр ары. Илъэс 30 Іэпэцыпэм Гупчэ тхылъеджэпІэ системэм районымкІэ пэщэныгъэ дызезыхьагъэу Гъошъо Щылэхъан къызэриюрэмкіэ, тхылъеджапІэр зы унэ цІыкІу ыубытэу урамэу Ворошиловым тет унэм хэтыгъ. Ащ ифонд тхылъ мини 9 фэдиз зэрэхъущтыгъэр. Апэрэ пащэу Іофшіапіэм иіагьэр Анна Степановна Попандопуло. Илъэ-Чыпіэ тхыльеджапіэхэм, еджа- сым къыкіоці тхыльеджапіэм

нэбгырэ 832-рэ къычІахьэщтыгъ. 1935-м къыщегъэжьагъэу 1945-м ишэкІогъу нэс тхылъеджапІэм Шапсыгъэ район тхылъеджапІэкІэ еджэщтыгъэх. Зэо илъэсхэм цІыфхэм зэо хъугъэ-шІэгъэ къэбархэр мы тхылъеджапІэм алъигъэІэсыщтыгъэх. Ау зэо лъэхъаным нэмыц авиацием мы унэр ыгъэфыкъуагъ, тхылъеджапІэри зэхэкъутагъ, тхылъ дэгъуби чанагъ. Охътэ заулэ тешІагьэу тхыльеджапІэр нэмыкІ унэ агъэкощыгъ, урамэv «10-летие Шапсугии» зыфиlорэм тетым, джы ар урамэу Победэр ары. 1945-рэ илъэ-Революцием ыпэкІэ Шапсыгьэ сым къыщегьэжьагьэу мыр ПсышІопэ район тхылъеджапІзу щытыгъ, етІанэ, поэт-декабристэу А. И. Одоевскэр къызыхъугъэр илъэси 150-рэ зыхъугъэм тефэу, ащ ыцІэ фаусыгь. 1963рэ илъэсым тхылъеджапІэм унакІэ къыратыгь ыкІи ащ непэ зэрэчІэт. ПсышІопэ Гупчэ тхылъеджэпІэ системэр щыІэ зыхъугъэм къыщыкІэдзагъэу, шышъхьэІум, 1978-рэ илъэсым къыщыублагьэу, мы культурэ учреждением ПсышІопэ гупчэ район тхылъеджапІзу А. И. Одоевскэм ыцІэ зыхьырэкІэ еджэх. Илъэс къэс тхылъеджэ мини 8-м нахьыбэм яшІоигъоныгъэ ащыфагьэцакІэ, итхылъ фонд экземпляр мини 100 фэдиз мэхъу. КІэлэціыкіу Гупчэ тхылъ-

еджапІэр район тхылъеджэпІэ шъхьаІэм къыхэщыгъэу (изы отделэу) 1954-рэ илъэсым щыlэ хъугъэ, — къејуатэ Псышіопэ Гупчэ тхылъеджэпІэ системэм ипащэу Тхьагъушъэ Марыет. — 1955-рэ илъэсым ар кІэлэцІыкІу тхылъеджапІэ ашІыгъ. 1966-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу непэрэ мафэхэм къанэсэу тхылъеджапІэм пэщэныгьэ дызэрехьэ Н.А. Фоменкэм. ЕджапІэм чІэмыхьагъэхэм ыкІи ащ щеджэхэу гурыт ныбжь (12 — 14-м нэс) зиІэхэм гъэсэныгъэмкіэ ящыкіагъэхэр кіэлэціыкіу тхылъеджапІэм арегъэгъотых. Илъэсым кІэлэцІыкІу 3400-м нахьыбэм ахэр агъэпсэуалъэх.

ТхылъеджэпІитІуми цІыфхэм vlш, еілмынетеішели дығынымкіз. ягъэлъэгъугъэнымкІэ Іофышхо ашІэ, Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэр — зэlукlэгъухэр, зэдэгущы-Іэгьухэр, фестивальхэр, литературэ зэнэкъокъухэр, джэгункъэшІэн сыхьатхэр, нэмыкІхэр ащыфызэхащэх. ІофшІэным ыкІи заом яветеранхэр зыхэлэжьэхэрэ зэlукlэгъухэр, пчыхьэзэхахьэхэр ащэкІох. Тхылъым имэхьанэ зэралъэкІэу цІыкІуи, ини афыра-Іотыкіы, тхылъыр гъусэ афашіы.

ТхылъеджапІэхэм яІофшІэнкІэ мылъку ІэпыІэгъу къафэхъу хы-Іушъо адыгэхэм я Адыгэ Хасэ. ИкІыгьэ илъэсым краевой целевой программэу лъэпкъ зэфэ-

шъхьафхэм язэфыщытыкІэ зэдэштэныгъэ-зэкІуныгъэ хэлъыным фэшІушІэрэр гьэцэкІэгьэным пае Краснодар краим иадминистрациерэ шапсыгъэхэм яобщественнэ парламентрэ игьоу алъэгъуи, сомэ мин 350-кІэ Гупчэ тхыльеджапІэм ІэпыІэгьу фэхьугъэх. АщкІэ псэуалъэхэр, компьютер ыкІи оргтехникэр район тхылъеджапІэм, ащ икъутамэхэу Головинкэ, Шъхьафит, Къэлэжъ ащыІэхэм афащэфыгъэх.

ТхыльеджэпІитІимэ ямэфэкІ зэlукІэ ІофышІэ анахь дэгъухэр щагъэшІуагъэх, зифэшъуашэхэм тынхэр ыкІи ПсышІопэ район администрацием ипащэ ищытхъу тхылъхэр аратыгъэх. Джащ фэдэу агъэлъэпІагъэхэм ащыщых ПсышІопэ Гупчэ тхылъеджэпІэ системэм ипащэу Тхьагъушъэ Марыет, мы тхылъеджапІэм иотдел ипащэу Галина Балашовар, библиотекарь шъхьаlэу, методическэ отделым иІэшъхьэтетэу, краевед клубэу «Истоки» ипащэу Людмила Лагерь.

ЗэкІэ мы культурэ учреждениехэм яІофышІэ чанхэу Татьяна Ковалевам, Ирина Соловьевам, Тыу Казбек, Юлия Даниловам, Иуаныкъо Саидэ, нэмыкІхэми, ясэнэхьат гуетныгьэу фыряІэр кІагьэтхьэу, рэзэныгъэ тхылъхэр район пащэм ыцІэкІэ аратыгьэх.

ТхылъеджэпІитІумэ илъэсыбэ--о елешивным уолер фо ед фышІэ-ветеранхэри ащыгъупшагъэхэп, гущыІэ дэхабэ афаІуагъ.

НЫБЭ Анзор.

• ГЪЭЗЕТЫМ КЪЫХЭУТЫГЪЭМКІЭ СИЕПЛЪЫКІЭ

ЩыІэ зышІоигъор мэгугъэ

Къуаджэу Нэшъукъуае Уды- гугъэ лъагэмэ сыдигъуи зэраlыпщынэо ціэрыіоу Яхъуліэ Налбый фэгъэхьыгъэр, ухэтми угу къылъыІэсэу, уигъэгупшысэу, узэригъэплъыжьэу, уигъэнэшхъэеу зэрэгьэпсыгьэр кІэзгьэтхъымэ сшіоигъу.

къызэрыкіырэр кіэнкіэ зан» зэраГорэр зэрэшъыпкъэхэр гъэу, пэкіэкіыгъэм къаушыхьа- ми, ціыф іуш зафэр ары. ты. Ары. ЩыІэныгъэр гушІуагъорэ къинрэкІэ пкІагъэ. Уинасыпмэ, къиным пщиухьан, Тхьэм ышІэрэр игъу. Ау ЯхъулІэ Налбый ищыІэныгъэ пштэмэ, а лым игъашіэ — имафэ, имазэ, иилъэсхэр зэкІэ ушэтыпІэ инхэу зэрэщытыгъэхэр, ау хьафизэ зэхъум, лІыгъэ зыхигъотэжьи, ышъхьэ Іэтыгъэу, хэти, сыди зы гучъы-Іагьэ гори афимышізу, адыгэ шъыпкъэу, ишъхьэлъытэжь ыІэтэу, илъэпкъ, илІакъо, иунагъо якІэсэн пытэу (амалынчъэ хъугъэми, зыфырикъужьи) игъашІэ къызэрихьыгъэр бгъэшІагъо екъу.

ЦІыфхэр, орэдыр, пщынэр

ЯхъулІэ Налбый цІыфышІоу мы чІым къызэрэтехъогъагъэр,

кІэко Казбек къыритхыкІыгьэ гъыгьэр УдыкІэко Казбек итхыстатьяу «Тэ укъикіи, лажь!» гьэ зэкіэупкіагьэ дэгьоу щызэзыфиюу «Адыгэ макъэм» тыгъэ- хэош Іэ. Апэрэ къэбарымк Іэ гъазэм и 3-м къихьагъэр, адыгэ къезгъэжьэн: гъуч такъыр Іэпэшъолъырым щызэлъаш эщтыгъэ зэлэ жъыоу къыгъотыгъэм янэ паекІэ Іэлъын хишІыкІын имурадэу, ар уатэкІэ зэпиутынэу зежьэм, а пкъыгъо «емынэр» къауи, кlалэм шъобжышхо тещагъэ хъугъэ, Налбый ынэхэр ащ хьалэчэу ыгъэфыкъуагъэх, «Тэ укъикіи, лажь!» е «ер ыужым, инасып къыхьыгъэп, уколэу халъхьагъэр къекlугъэп, ымыльэгьухэ хъугьэ. Ным гукІэ-Налбый ышъхьэ къырыкІуа- гъу-шІулъэгъу ин фызиІэр, хэт-

Ау цІыфышІоу, ыгу зэІухыгъэ хьалэлэу дунаим къытехъуагъэти, Налбый цІыфхэр, псэ зыпытэу къешІэкІыгъэр, гумэкІыр, гукІэгъур къебэкІэу, щыІэныгъэр гъунэнчъэу зэрикlасэр мафэ къэс къыушыхьатэу зэрэщыlагъэр тхыгъэ сатыр пэпчъкІэ Удык аком къытлъигъэ в эсыгъ.

ЦІыф псаухэм тхьапша ахэтыр армэу пкъыехэу, чъыенрэ шхэнрэкіэ гьашіэр агьакіоу, къурэ агъэсысыныр ашІокъинэу?!

ЯхъулІэ Налбый хьафизэ зэхъум ищыІэкІагьэр зыфэбгьэдэн плъэкІыщтыр Павел Корчагиным илІыхъужъныгъэ-псэемыблэжьныгьэу, щыіэныгьэр гукіэ зыкіугьэ тхэкІо инэу, узым пэшІуекІозэ, советскэ народым илІыблэнагьэ хэзынчъэу къизыІотыкІыгъэ Николай Островскэр ары.

«**Е уліэн, е уліын**» еіо адыгэ гущыІэжъым. Налбый лІыгу ин кіоціылъыгъ. Къиным пэшіуе-

кІогьэ къодыеп, къешІэкІыгъэ цІыфхэр икІэсагъ. Ыгу илъ къэбзэгъэ-шъэбагъэр ары ЯхъулІэ Налбый щыІэныгъэр лъигъэкІотэн амал къезытыгъэр.

ЦІыфыр цІыфым ищхэпсыба, цІыфхэми якъоджэ кlалэм икъин зэралъэкІэу фагъэпсынкІэным анаІэ тетыгъ. Нэшъукъуае адыгэ чылэ зэкіужь дахэу бжъэдыгъу итмэ ащыщ. Сыдэхьагъ, Іоф тхьамафэрэ къыщытшІэгъагъ.

гьожъхэр, УдыкІакохэр, ЩашІэеджэгьэ-гьэсэгьаби, шіэныгьэлэ- жьэу ыкіи ежь илэгьухэм, икъожьышхүй къыдэк[ыгъ.

Ау адыгэ орэдыр, адыгэ пщынэр, адыгэ лъэпкъ искусствэр гъогу зыфэхъугъэхэу шыкІэпщынэо-тхыдэІуатэхэу КІыкі Тембот, КІыкі Аслъанбэч, ЯхъулІэ Налбый афэдэхэр ныбхэтыщтых, ахэм яшІушІэ гъунэнчъ.

Орэдыр ціыф щыіакіэм игъундж, тешіыкіыгъ. Уакіэдэ-Іукіымэ, адыгэ шыкіэпщынэм, къамылым, пщынэм зэхэпхыщт адыгэгум ихъыкІырэ пстэур. Адыгэ орэдыжъхэр джары тарихъ ІзубытыпІз ин зыкІзхъухэрэр, ахэм лІэшІэгъу чыжьэхэм яжь ащызэбгырэкіы. Щыіакіэр къинмэ, орэдыр нэшхъэй, щы-ІакІэр тхъагьомэ, орэдыри псынкІэ, уепхъуатэ.

Орэдыр ЯхъулІэ Налбый гъу-

Зибэ дэсхэр — КІыкІхэр, Блэ- сэ зыкІыфэхъугъэр, сэ сишіошікіэ, щыіэныгъэм ишъыпкъэ щыджэгъухэм афэдэу псэумэ лъэшэу шІоигъуагъэти ары. Нэм ымылъэгъурэр гукіэ, акъылкіэ ригъэкъужьэу Налбый зэрэщыіагъэр щысэтехыпіэ инэу хэткіи сэ сеплъы.

УдыкІэко Казбек къетхы чнысж есишпи метиуск едихт-схидати мискипест уедиск уезэщынэу зэрэщымытыгъэр. Ар сэ сшъхьэкІи зэхэсхыгъэшъ. сэгъэшІагъо къин-тхьамыкІагьоу къехъулІагъэм зыкъыримыгъэуфэу игъашІэм Дэхагъэр Налбый илъэпкъ зэрэфилэжьыгъэр. ЯхъулІэ Налбый пщынэм имызакъоу, ыІэ зэмыкІурэ щыІагьэп, Іофыр икІэсагъ, унэгъо дахи ышІагъ, бын хъупхъэхэри иІэх. Ыпхъоу Римэ Адыгэ къэралыгъо институтым филологиемкІэ ифакультет иадыгэ отделение зэрэщеджэщтыгъэр сэшІэ. Пщынэо цІэрыІоу ЯхъулІэ Налбый ихьа-

кІэщыпчъэ Іузыхыгъэмэ тэри, Адыгэ музеим иІофышІэхэм (а хэр, ахэм анэмык хэри. Нэ- гугъэу, ащ ицыхьэ ин зэрэте- лъэхъаным институтыр къэсыушъукъуае ціыф губзыгъаби, лъыгъэр, зэрэціыфыр зыдишіэ- хыгъэ къодыягъ, музеим сыринаучнэ ІофышІагь), тащыщыгь. Тиныбжыык агъэ емылъытыгъэч. хьэкІэ инэу тилъытэу къызэрэтпэгьокІыгьэр, игушІубзыугьэнэгуихыгъагъэ дгъэшlагъо зэрикъугъэр, ипщынэ макъэ тызэрэригъэдэјугъэр, адыгэбзэ жэбзэ бай зэрэlульыгьэр, ышlэрэр адыгэ жэрыІо творчествэмкІэ зэрэбагъэр ттхыгъэ ыкІи сщыгъупшэрэп. Улъэпкъыми, укъуаджэми, уадыгэми ЯхъулІэ Налбый фэдэ цІыф лъэш дэдэхэр, щыІэныгъэр гъунэнчъэу зикІасэхэр, искусствэм лъэуж нэф къыхэзынагъэхэр къызэрэхэкІыгьэхэр узэрыгушхонхэу, щы-Іэныгъэм укіэзыгъэгушіухэу сэ сеплъы. Арышъ, ЯхъулІэ Налбый щымыІэжьми (Тхьэм джэнэт лъапІэ къырет), псаумэ анахь псаужьэу, ыцІэ, иорэд, ипщынэ макъэ къытхэтыщтых.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «ЧІыпІэ зыгъэІорышІэжьыным ехьылІагъ» зыфиІорэм зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым чъэпыогъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «ЧІыпІэ зыгъэІорышіэжьыным ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 31-м аштагъэу N 294-р зытетэу «ЧІыпІэ зыгъэlорышlэжьыным ехьылlагъ» зыфиІорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 3, 7; 2006, N 7; 2007, N 3, 7; 2008, N 4; 2009, N 4; 2010, N 2, 5, 8, 12; 2011, N 8, 12; 2012, N 4, 6, 12; 2013, N 4, 7, 12) мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- 1) пэублэм хэт гущыІэхэу «Федеральнэ законэу «ЧІыпІэ зыгъэІорышІэжьыныр Урысые Федерацием зэрэщызэхэщагъэм ехьылІагъ» зыфиІохэрэр гущыІэхэу «2003-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 131-р зытетэу «ЧІыпІэ зыгъэ Іорыш І эжьыныр Урысые Федерацием зэрэщызэхэщагьэм ехьылІагь» зыфиlохэрэмкіэ зэблэхъугъэнэу;
- 2) а 1-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «Мы Законым къыхэфэрэ къэlокlэ, термин шъхьаlэхэр 2003-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 131-р зытетэу «ЧІыпІэ зыгъэ Іорыш І эжьыныр Урысые Федерацием зэрэщызэхэщагъэм ехьылІагъ» -ефа мехенаахем еІвдыш медоІифыв дэхэр яlэхэу агъэфедэх.»;
 - 3) я 3-рэ статьям:
- а) гущыІэу «Хэбзэгъэуцугъэр» зыфиlорэр гущыlэхэу «1. Хэбзэгьэуцугъэр» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугьэнэу;
- б) я 2-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2. Федеральнэ законым диштэу чыпіэ зыгъэюрышіэжьынымкіэ шапхъэу щыІэхэм зэхъокІыныгъэхэр афашІых.»;
- 4) я 5-рэ статьям я 7-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «7. Предприниматель, инвестиционнэ Іофшіэным изэхэшэн къэзгъэкъинырэ положениехэр къыхэгъэщыгъэнхэм пае муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэу предприниматель, инвестицие ІофшІэным епхыгъэ Іофыгъохэм алъы-Іэсыхэрэр Адыгэ Республикэм изакон диштэу, муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэм зэращыгъэнэфэгъэ шІыкІэм тетэу чІыпІэ зыгъэІорышІэжьынымкІэ къулыкъухэм экспертизэ ашІын
- 5) я 10-рэ статьям иа 1-рэ, ия 3 -рэ Іахьхэм кІуачІэ ямь лъытэгъэнэу;
- 6) я 111-рэ статьям я 4-рэ, я 5рэ Іахьхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкІи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «4. Хэдзынхэм ахэлэжьэн зылъэкІыщтхэр псэупІэм дэмысыжьхэ зыхъукІэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм фитыныгъэ яІ Адыгэ Республикэм иадминистративнэ-чіыпіэ гъэпсыкіэ зэхъокіыныгъэ фэшІыгъэным ехьылІэгъэ унашъо аштэнэу. Ащ ыпкъ къикІэу псэупІэм хэхьэрэ къоджэ, къутыр пстэури, нэужым ежьыри щымыІэжьхэу алъытэ мэхъух. Адыгэ Республикэм изакон диштэу псэупІэр щымыІэжькІэ алъытэ.
- 5. Адыгэ Республикэм изаконкІэ щымыІэжьэу алъытэгьэ псэупІэр нэмыкІ псэупІэхэм ахагъэхьажьы, цІыфхэм яшІоигъоныгъэхэу мы псэупІэхэм ялІыкІо къулыкъухэм къыраІотыкІыхэрэр къыдалъытэхэзэ.»;

- 7) я 11²-рэ статьям кlyaчlэ имы-Іэжьэу лъытэгъэнэу;
 - 8) я 12-рэ статьям:
- а) ышъхьэ мыщ тетэу къэтыгъэнэу: «Я 12-рэ статьяр. Къэлэ, къоджэ псэупіэхэм яІофыгьохэу чІыпіэ мэхьанэ
- б) а 1-рэ Іахьым иапэрэ абзац хэт гущыlэу «мэхьанэ» зыфиlорэм ыуж гущыlэу «къалэ» зыфиlорэр хэгъэхъо-
- в) а 1-рэ Іахьым иа 1-рэ пункт гъэнэу: мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «1) псэупІэм ибюджет ипроект зэхэгъэуцогъэныр ыкІи хэплъэгъэныр, псэупІэм ибюджет ухэсыгъэныр ыкІи гъэцэкІэгъэныр, ар зэрагъэцакІэрэм гъунэ лъыфыгъэныр, псэупІэм ибюджет зэрагьэцэкІагьэм ехьылІэгьэ отчетыр зэхэгъэуцогъэныр ыкІи ухэсыгъэныр;»;
- г) а 1-рэ Іахьым ия 21-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «21) зытефэхэрэм адрес гъэнэфагъэхэр ятыгъэныр, адресхэм зэхъокІыныгъэ афэшІыгъэныр, ахэр техыжьыгъэнхэр, гъогухэм (муниципальнэ районым иавтомобиль гъогухэу федеральнэ, республикэ е муниципальнэ мэхьанэ, чіыпіэ мэхьанэ зиіэхэр ахэмытхэу) я ахьхэм ц э афэусыгъэныр, псэупІэм къыхиубытэрэ планировкэ структурэм щыщхэм цІэ ятыгъэныр, ащ фэдэ ціэхэм зэхъокіыныгъэхэр афэшІыгъэнхэр, ахэр техыжьыгъэнхэр, къэралыгъо адрес реестрэм къэбархэр хэгъэхьэгъэнхэр;»;
- д) а 1-рэ Іахьым ия 33-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «33) общественнэ рэхьатныгъэм икъэухъумэн хэлэжьэрэ цІыфхэмрэ объединениехэмрэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр, народнэ дружинэхэм Іоф ашІэнымкІэ ищыкІэгьэ амалхэр зехьэгъэнхэр;»;
- е) а 1-рэ Іахьым ия 35-рэ пункт кІуачІэ имыІэжьэу лъытэгьэнэу;
- ж) я 3-рэ, я 4-рэ Іахьхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкІи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «З. Къоджэ псэупІэм къыфэгьэзэгьэ ахэхьэх мы статьям иа 1-рэ Іахь иа 1 — 3-рэ, ия 9-рэ, ия 10-рэ, ия 12рэ, ия 14-рэ, ия 17-рэ, ия 19-рэ, ия 21-рэ, ия 28-рэ, ия 30-рэ, ия 33-рэ пунктхэм къыдалъытэрэ Іофыгъохэр (ау ахэм къахиубытэхэрэп къэлэ мэзхэм, лъэшэу къагъэгъунэрэ чІыопс чІыпІэхэу псэупІэхэм ахахьэхэрэм арыт мэзхэм ягъэфедэнрэ, якъэухъумэнрэ япхыгъэ Іофыгъохэр). Адыгэ Республикэм изаконхэмкІэ ыкІи муниципальнэ районым иуставэу, къоджэ псэупІэхэм яуставхэу ахэм адиштэу аштагьэхэмкі́э мы статьям иа 1-рэ Іахь къыщыдэлъытэгъэ нэмык Іофыгъохэри джащ фэдэу къоджэ псэупІэхэм афагъэзэн алъэкІыщт.
- 4. Къэлэ псэупІэхэм апае мы статьям иа 1-рэ Іахь къыщыдэльытэгьэ нэмыкІ Іофыгьохэр мы статьям ия 3-рэ Іахь диштэу къоджэ псэупІэхэм къафэгъэзэгъэ Іофыгъохэу чІыпІэ мэхьанэ зи-Іэхэм ахамыгьэхьагьэхэр къоджэ псэупіэхэм ащызэшіозыхыхэрэр муниципальнэ район гъэнэфагъэхэм чІыпІэ зыгъэ Іорыш І эжьыным к Іэ якъулыкъухэр
 - 9) я 12¹-рэ статьям:
- а) ышъхьэ хэт гущыІэхэу «чІыпІэ зыгъэlорышlэжьынымкlэ къулыкъухэр» зыфиlохэрэм ауж гущыlэхэу «къэлэ, къоджэ» зыфиlохэрэр хэгьэхъогьэнхэу;

- б) иа 1-рэ Іахь иапэрэ абзац хэт гушыlэхэу «чlыпlэ зыгъэlорышlэжьынымкІэ къулыкъухэр» зыфиІохэрэм ауж гущыІэхэу «къэлэ, къоджэ» зыфиІохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- в) ия 2-рэ laxь хэт гущыlэхэу «чlыпlэ зыгъэlорышlэжьынымкlэ къулыкъухэр» зыфиlохэрэм ауж гущыlэхэу «къэлэ, къоджэ» зыфиlохэрэр хэгьэхъогьэнхэу;
- 10) я 13-рэ статьям иа 1-рэ Іахь: а) иа 1-рэ пункт мыщ тетэу къэты-
- «1) муниципальнэ районым ибюджет ипроект зэхэгъэуцогъэныр ыкlи хэплъэгъэныр, муниципальнэ районым ибюджет ухэсыгъэныр ыкІи гъэцэкІэгъэныр, ар зэрагъэцакІэрэм гъунэ лъыфыгъэныр, муниципальнэ районым ибюджет зэрагъэцэкІагъэм ехьылІэгъэ отчетыр зэхэгъэуцогъэныр ыкІи ухэсыгъэныр;»;
- б) ия 12-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «12) цІыфхэм ыпкІэ зыхэмылъ медицинэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнымкІэ къэралыгъо гарантиехэм ячІыпІэ программэ диштэу цІыфхэм медицинэ Іэпыlэгъу аlэкlэгъэхьэгъэнымкlэ ищыкlэгъэ амалхэр муниципальнэ районым щызехьэгъэнхэр (мыщ къыхиубытэхэрэп Урысые Федерацием и Правительствэ ыухэсыгьэ спискэм хэхьэрэ псэуп!эхэм адэсхэм гъэцэкІэкІо хабзэм ифедеральнэ къулыкъоу чІыпІэ заулэмэ ащыпсэухэрэм ямедикэ-санитар фэloфашІэхэм язэхэщэнкІэ пшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэм къыфэІорышІэрэ медицинэ организациехэм медицинэ ІэпыІэгъу защаратыхэрэр);»;
- в) я 30-рэ пунктым кіуачіэ имыіэжьэу лъытэгъэнэу;
- г) я 34-рэ пунктыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «34) зытефэхэрэм адрес гъэнэфагъэхэр ятыгъэныр, адресхэм зэхъокІыныгъэ афэшІыгъэныр, ахэр техыжьыгъэнхэр, гъогухэм (автомобиль гьогухэу федеральнэ, республикэ е муниципальнэ мэхьанэ зиlэхэр ахэмытхэу) яlахьхэм цІэ афэусыгъэныр, муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупІэхэм къахиубытэрэ планировкэ структурэм щыщхэм цІэ ятыгъэныр, ащ фэдэ цІэхэм зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэр, ахэр техыжьыгъэнхэр, къэралыгъо адрес реестрэм къэбархэр хэгъэхьэгъэнхэр.»;
- 11) я 13-рэ статьям ия 6-рэ Іахь мыщ фэдэ гущы едохыгьэ хэгьэхьогьэнэу:
- «Муниципальнэ образованием иуставкІэ ыкІи (е) шэпхъэ правовой актхэмкІэ муниципальнэ образованием илІыкІо орган зэзэгъыныгъэхэр зэрэдашІыщт шІыкІэр агъэнафэ.»;
- 12) я 14-рэ статьям иа 1-рэ Іахь: а) иа 1-рэ пункт мыщ тетэу къэ-
- «1) къэлэ коим ибюджет ипроект зэхэгъэуцогъэныр ыкІи хэплъэгъэныр, къэлэ коим ибюджет ухэсыгъэныр ыкІи гъэцэкІэгъэныр, ар зэрагъэцакІэрэм гъунэ лъыфыгъэныр, къэлэ коим ибюджет зэрагъэцэкІагъэм ехьылІэгъэ отчетыр зэхэгъэуцогъэныр ыкІи ухэсы-
- б) я 14-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «14) цІыфхэм ыпкІэ зыхэмылъ медицинэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнымкІэ къэралыгъо гарантиехэм ячІыпІэ программэ диштэу цІыфхэм медицинэ Іэелеімым еіммінеленжелеімеів улеінп амалхэр къэлэ коим щызехьэгъэнхэр (мыщ къыхиубытэхэрэп Урысые Фе-

- дерацием и Правительствэ ыухэсыгьэ спискэм хэхьэрэ къэлэ койхэм адэсхэм гъэцэкІэкІо хабзэм ифедеральнэ къулыкъоу чІыпІэ заулэмэ ащыпсэухэрэм ямедикэ-санитар фэlo-фашlэхэм меделые дехальные дехальные медельные медельные медельные дехальные медельные медельны къыфэlорышlэрэ медицинэ организациехэм медицинэ ІэпыІэгъу защаратыхэрэр);»;
- в) я 27-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «27) зытефэхэрэм адрес гъэнэфагъэхэр ятыгъэныр, адресхэм зэхъокІыныгъэ афэшІыгъэныр, ахэр техыжьыгъэнхэр, гъогухэм (автомобиль гьогухэу федеральнэ, республикэ е муни-(уехтымехь дехель внажем енальный яІахьхэм цІэ афэусыгьэныр, къэлэ коим къыхиубытэрэ планировкэ структурэм мехеци едеф дв. дынижения инфестиональный инфе зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэр, ахэр техыжьыгъэнхэр, къэралыгъо адрес реестрэм къэбархэр хэгьэхьэгьэнхэр;»;
- г) я 37-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «37) общественнэ рэхьатныгъэм икъэухъумэн хэлэжьэрэ цІыфхэмрэ объединениехэмрэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр, народнэ дружинэхэм Іоф ашІэнымкІэ ищыкІэгъэ амалхэр зехьэгъэнхэр;»;
- д) я 39-рэ пунктым кіуачіэ имыіэжьэу лъытэгъэнэу;
 - 13) я 15-рэ статьям иа 1-рэ Іахь:
- а) ия 3-рэ пункт хэт гущы эхэу «джащ фэдэу муниципальнэ заказым изэхэгъэуцонкІэ ыкІи икъыхэутынкІэ» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «джащ фэдэу муниципальнэ фэныкъоныгъэхэм апае товархэр къэщэфыгъэнхэмкІэ, ІофшІэн-«ехменением, фэюфаші у разроби праводня праводн зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнхэу;
- б) я 5^{1} -рэ пунктыр мыщ тетэу къэ-
- «51) фабэр аlэкlэгъэхьэгъэнымкlэ полномочиехэу 2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 190-р зытетэу «Фабэр аlэкlэгъэхьэгъэным ехьылlагъ» зыфи-Іорэм къыщыдэльытагьэхэр;»;
- 14) я 15-рэ статьям а 12-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «12. Федеральнэ законым зэрэщыгъэнэфагъэм тетэу Адыгэ Республикэм изаконхэмкІэ Адыгэ Республикэм чІыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ икъулыкъухэмрэ къэралыгъо хабзэм икъулыкъухэмрэ яполномочиехэр нэмыкІэу атырагощэн алъэкІыщт. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иполномочиехэм піалъэу яіэм нахь мымэкіэ піалъэкіэ ащ фэдэ полномочиехэр икlэрыкlэу атырагощэжьын алъэкІыщт. Адыгэ Республикэм ащ фэдэ изаконхэм зичэзыу финанс илъэсыр къызихьэрэм щегъэжьагъэу кlyaчlэ яlэ
- 15) я 15-рэ статьям ия 3-рэ Іахь иапэрэ гущыІэухыгъэ мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «ЧІыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм яполномочиехэу мы статьям щыгъэнэфагъэхэр ежь-ежьырэу муниципальнэ образованиехэм чыпіэ зыгъэ Іорыш І эмынымк І экъулыкъухэм агъэцакІэх.»;
- 16) я 15¹-рэ статья иа 1-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «1. Муниципальнэ правовой актхэу чІыпІэ мэхьанэ зиІэ ІофыгъохэмкІэ

(КъыкІэльыкІохэрэр я 6 — 7-рэ нэкіубгъохэм арыт).

Адыгэ Республикэм и Закон

(КъызкІэлъыкІорэр я 5-рэ нэкіубгъом къыщежьэ).

аштагьэхэм къащыдэльытэгьэ шапхьэхэр зэрагьэцакІэхэрэм чІыпІэ зыгьэІорышІэжьынымкІэ къулыкъухэм муниципальнэ правовой гъунэ алъафы, ащ фэдэ уплъэкіунхэр федеральнэ законхэмкіэ чіыпіэ зыгъэ Іорыш Іэжьыным икъулыкъухэм яполномочиехэм ахалъытэхэ зыхъукІэ, джащ фэдэу федеральнэ законхэм, Адыгэ Республикэм изаконхэм ащыгъэнэфэгъэ шапхъэхэр къызэрэдалъытэхэрэми гъунэ алъефы.»;

- 17) я 17-рэ статьям:
- а) иа 1-рэ laxь хэт гущыlэу «хамылъытэхэрэр» зыфиюрэм ыуж гущыюхэу «мыщ диштэу» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- б) я 6¹-рэ Іахьым кІуачІэ имыІэжьэу лъытэгъэнэу;
- в) я 81-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «81. Адыгэ Республикэм изаконэу чІыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм Урысые Федерацием икъэралыгьо полномочие заулэхэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм агъэцэкІэнхэу аратыхэрэр афэгъэзэгъэныр къызыщыдэлъытагъэм мыщ фэдэ положениехэр хэтынхэ фае:
- 1) Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ифитыныгъэхэу ыкІи ипшъэрылъхэу чІыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм Урысые Федерацием икъэралыгъо полномочиехэу аратыгьэхэм ягьэцэкІэн епхыгьэхэр зыщыгьэнэфагьэхэр — гьэцэкІэкІо хабзэм ифедеральнэ къулыкъухэм яфитыныгьэхэн эпитерилъхэмрэ атефэхэу федеральнэ законым къыщыдэлъытагъэхэр, ащ диштэу зигугъу къэтшІыгъэ полномочиехэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм агъэцэкІэнэу афагъэзагъэхэр;
- 2) чІыпіэ зыгъэІорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм яфитыныгъэхэу ыкІи япшъэрылъхэу Урысые Федерацием икъэралыгьо полномочиехэу ахэм аратыгьэхэм ягъэцэкІэн епхыгъэхэр зышыгъэнэфагъэхэр — Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ифитыныгьэхэу ыкіи ипшъэрылъхэу федеральнэ законым къыщыдэлъытагъэхэм атефэхэрэр, ащ диштэу зигугъу къэтшІыгъэ полномочиехэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм агъэцэкІэнэу афагъэзагъэхэр:
 - 18) я 22-рэ статьям:
- а) иа 1-рэ Іахь гущыІэхэу «Федеральнэ законым къыщыдэлъытагъэхэм адиштэу» зыфиlохэрэр хэгьэхьо-
- б) я 5-рэ Іахьым хэт гущыІэхэу «федеральнэ хэбзэгъэуцугъэмкІэ» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «Федеральнэ законымкіэ» зыфиіорэмкіэ зэблэхъу-
- в) я 7-рэ Іахьым иапэрэ гущыІэухыгъэ гущыІэхэу «Федеральнэ законым къыщыдэлъытагъэхэм адиштэу» зыфиюхэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- 19) я 23-рэ статьям иа 1-рэ Іахь гонэрэ гущы эухыгьэ хэгьэхьогьэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «хэдзынхэм ахэлэжьэнхэмкІэ фитыныгъэ зиІэ нэбгыри 100-м къыщегъэжьагъэу нэбгырэ 300-м емыхъоу зыдэс псэупіэхэм чіыпіэ мэхьанэ зиіэ Іофыгъохэр ащызэшІохыгъэнхэм пае муниципальнэ образованием иустав диштэу цІыфхэм язэхахьэ зэхащэн алъэкІыщт.»;
- 20) я 23¹-рэ статьям иа 1-рэ laxь: а) ия 2-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2) зигугъу къэтшІыгъэ псэупІэм зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм иІофыгъохэмкІэ муниципальнэ образованием иліыкіо орган иполномочиехэр цІыфхэм язэхахьэкІэ гъэцэкІагъэ зыщыхъурэ псэупІэм;»;
- б) я 4-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «4) цІыфхэр зэрэзэзэгъыхэрэм тетэу аугьоирэ мылькур зэрагьэфедэ-

- зованием иліыкіо орган иполномочиехэр ціыфхэм язэхахьэкіэ гъэцэкіагъэ зыщыхъурэ псэупІэм;»;
 - 21) я 25-рэ статьям:
- а) иа 1-рэ, ия 2-рэ Іахьхэм кІуачІэ ямыІэжьэу лъытэгъэнэу;
- б) я 3-рэ Іахьым гущыІэу «псэупІэхэм» зыфиІорэр хэгъэкІыжьыгъэнэу;
- в) я 6-рэ Іахьым иапэрэ гущыІэухыгъэ хэт гущыlэу «псэупlэхэр» зыфи-Іорэр гущыІэхэу «муниципальнэ образованием» зыфиlохэрэмкlэ зэблэ-
 - 22) я 32-рэ статьям:
- а) ия 3-рэ Іахь гущыІэхэу «Адыгэ Республикэм изакон диштэу» зыфиІохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- б) я 7-рэ Іахьым хэт пчъагъэу «100»-р гущыlэу «шъищ» зыфиlорэмкlэ зэблэхъугъэнэу;
- 23) я 33-рэ статьям:
- а) ия 2-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2. ПсэупІэм, муниципальнэ районым, къэлэ коим иліыкіо орган муниципальнэ хэдзынхэм ащыхадзырэ депутатхэр хэхьэх.»;
- б) я 3-рэ laxым гущыlэухыгъакlэ дызэрехьэ.»; хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «Нэбгыришъэм къыщегъэжьагъэу нэбгырэ шъищым ехъу зыдэс псэупІэм иустав къыщыдалъытэн алъэкІыщт лІыкІо органыр зэхамыщэнэу ыкІи ащ иполномочиехэр ціыфхэм язэхахьэкіэ агъэцэкІэнэv.»:
- в) я 31-рэ Іахьым иапэрэ гущыІэухыгъэ хэт пчъагъэу «100»-р гущыlэу «шъищ» зыфиlорэмкlэ зэблэхъугъэнэу;
- г) я 4-рэ, я 5-рэ Іахьхэр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «4. Адыгэ Республикэм изаконэу муниципальнэ районым иліыкіо орган зэрэзэхащэрэ е зэрэхадзырэ шыкІэр зэзыхъокІырэр заштэкІэ, Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм кІуачІэ иІэ зыхъурэм щегъэжьагъэу мэзищым къыкІоцІ муниципальнэ район гъэнэфагъэм иустав Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм диштэу агъэпсыжьы.
- 5. Адыгэ Республикэм изаконэу муниципальнэ районым илlыкlo къулыкъу муниципальнэ хэдзынхэм ащыхэдзыгъэнхэр арымырэу, ар псэупІэхэм ялыкко къулыкъухэм ахэтхэм къахахызэ зэхэщэгъэныр къызыщыдэлъытагъэр заштэкІэ, муниципальнэ районым ащ фэдэ илІыкІо къулыкъу идепутати меже педехефьнесть дехникрех мех зэхащэхэрэп 2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 67-р зытетэу «Урысые Федерацием игражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжьэнхэмкІэ фитыныгъзу яІэхэмкІэ гарантие шъхьаІэхэм яхьылlагъ» зыфиlорэм диштэу муниципальнэ районым иліыкіо къулыкъу хэдзынхэр зэрагьэнэфагьэм ехьылІэгьэ унашъор ыштэн зыфитыгьэ мафэр къэмысызэ Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм кІуачІэ иІэ хъугъэ зыхъукІэ. Муниципальнэ районым иліыкіо къулыкъу изэхэщэнкіэ ащ фэдэ шІыкІэр загъэфедэрэр муниципальнэ районым иліыкіо къулыкъоу Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм джыри кІуачІэ иІэ мыхъузэ хадзыгъэм иполномочиехэм япlалъэ зикІыкІэ ары.»;
- д) я 6 73-рэ Іахьхэм кіуачіэ ямыІэжьэу лъытэгъэнэу;
- е) я 11-рэ Іахьым ия 3-рэ пункт гущыІэхэу «Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэу хэбзэ ахьхэмрэ угъоин--ехоІифые «уетшид местальнахи едмех рэр хэгъэхъогъэнхэу;
- ж) я 12-рэ Іахьыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «12. Муниципальнэ образованиехэм ялыко къулыкъухэм нэмык полномочиеу яІэщтхэр федеральнэ законхэм, Адыгэ Республикэм и Конституцие, Адыгэ Республикэм изаконхэм, му-

- хэм адиштэу агъэнафэх.»;
- з) я 16-рэ Іахьым гущыІэхэу «Урысые Федерацием ибюджетхэм хъарджхэмкІэ яклассификацие диштэу» зыфиІохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- и) я 18-рэ Іахьым ия 3-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «3) Федеральнэ законым диштэу муниципальнэ образованием зэхъокІыныгъэхэр зыфашіыхэкіэ, джащ фэдэу муниципальнэ образованиер щымы 1эжьэу залъытэкІэ;»;
- к) я 21-рэ статьям кlyaчlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэу:
- 24) я 34-рэ статьям ия 2-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «2. Муниципальнэ образованеим
- 1) муниципальнэ хэдзыным щыхадзы. Муниципальнэ образованием иліыкіо къулыкъу иполномочиехэр цІыфхэм язэхахьэкІэ гъэцэкІагъэ зыщыхъурэ псэупІэм муниципальнэ образованием ипащэ ціыфхэм язэхахьэ щыхадзы ыкІи чІыпІэ администрацием ипащэ иполномочиехэр егъэцакІэх;
- 2) чІыпІэ администрацием пэщэныгьэ
- 25) я 34-рэ статьям ия 3-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «3. Адыгэ Республикэм изаконэу муниципальнэ образованием ипашэ зэрэхадзырэ шІыкІэр зэзыхъокІырэр заштэкІэ, Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм кІуачІэ иІэ зыхъурэм щегъэжьагъэу мэзищым къыкІоцІ муниципальнэ образование гъэнэфагъэм иустав Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм диштэу агъэпсыжьы.»:
- 26) я 34-рэ статьям я 31-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу;
- «31. Адыгэ Республикэм изаконэу муниципальнэ образованием ипащэ зэрэхадзырэ шІыкІэр зэзыхъокІырэр заштэкіэ, мы шіыкіэр загъэфедэрэр Адыгэ Республикэм изаконэу зигугъу къэтшІыгъэм джыри кІуачІэ иІэ мыхъузэ муниципальнэ образованием ипащэу хадзыгъэм иполномочиехэм япІалъэ зикІыкІэ ары.»;
- 27) я 34-рэ статьям ия 6-рэ Іахь: а) ия 11¹-рэ пункт кlyaчlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэу;
- б) ия 12-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу;
- «12) Федеральнэ законым диштэу муниципальнэ образованием зэхъокІыныгьэхэр зыфашіыхэкіэ, джащ фэдэу муниципальнэ образованиер щымы 1эжьэу зальытэкlэ;»;
- 28) я 34-рэ статьям ия 9-рэ Іахь кІуачІэ имыІэжьэу лъытэгьэнэу;
- 29) я 35-рэ статьям:
- а) ия 3-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «3. ЧІыпІэ администрацием ипащэ муниципальнэ образованием ипащэу
- б) я 31-рэ Іахьым ятІонэрэ гущыухыгъэр хэгъэкІыжьыгъэнэу;
- в) я 8-рэ, я 8¹-рэ Іахьхэр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «8. Муниципальнэ районым, къэлэ коим зэнэкъокъухэм ахэплъэрэ комиссием хэтхэм азыныкъо нахьыбэр щызыгъэнафэрэр муниципальнэ образование гъэнэфагъэм илІыкІо къулыкъу, адрэ ызыныкъор Адыгэ Республикэм и Ліышъхь ары.
- 81. Псэупіэмкіэ ащ фэдэ комиссием хэтхэм азыныкъор зыгъэнафэрэр псэупіэм иліыкіо къулыкъу, адрэ ызыныкъор муниципальнэ район гъэнэфагъэм ичІыпІэ администрацие ипащ ары.»;
- г) я 8²-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «8². Мы законым ия 32-рэ статья ия 22-рэ laxь къызэрэщыдэлъытагъэм тетэу зигугъу къэтшІыгъэ комиссиер муниципальнэ районым щызэхащэ зыхъукІэ, а комиссием хэтыщтхэм язы-

- рэм иІофыгъокІэ муниципальнэ обра- ниципальнэ образованиехэм яустав- пліанэр муниципальнэ районым иліыкіо къулыкъу, адрэ языплІанэр муниципальнэ районым иадминистративнэ гупчэу щыт псэупІэм илІыкІо орган, адрэ ызыныкъор Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ агъэнафэх.»;
 - д) я 14-рэ Іахьым ия 11-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «11) Федеральнэ законым диштэу муниципальнэ образованием зэхъокІыныгъэхэр зыфашІыхэкІэ, джащ фэдэу муниципальнэ образованиер щымы-Іэжьэу залъытэкІэ;»;
 - 30) я 36-рэ статьям иа 1-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «1. Муниципальнэ финанс уплъэкІунхэр зэхэщэгъэнхэм пае муниципальнэ образованием иліыкіо къулыкъу фитыныгъэ и муниципальнэ образованием иуплъэкlу-лъытэкlо орган зэхишэнэv.»:
 - 31) я 38-рэ статьям:
 - а) ия 10-рэ Іахь ия 2-рэ пункт хэт гущыІэхэу «гъэІорышІапІэм Іутхэм» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «зыгъэlорышlэхэрэ органым хэтхэм» зыфиюхэрэмкІэ зэблэхъугъэнэу;
 - б) я 10¹-рэ Іахьым хэт гущыІэхэу «чІыпІэ зыгъэІорышІэжьынымкІэ органым хадзырэ ІэнатІэр щызыІыгъым» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «чlыпlэ зыгъэ Іорыш Іэжьы п Іэм хадзырэ Іэнат Іэр щызыІыгьым» зыфиІохэрэмкІэ зэблэхъугъэнэу;
 - 32) я 42-рэ статьям:
 - а) иа 1-рэ Іахь ия 9-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «9) Урысые Федерацием и Бюджет кодекс диштэу чІыпІэ бюджетым ипроект зэрэзэхагьэуцорэ ыкІи зэрэхэпльэхэрэ, чІыпІэ бюджетыр зэраухэсырэ ыкІи зэрагьэцэкІэрэ, ар зэрагьэцакіэрэм гъунэ зэрэлъафырэ, чіыпіэ бюджетыр зэрагьэцэкІагьэм ехьылІэгьэ отчетыр зэрэзэхагъэуцорэ ыкІи зэраухэсырэ шІыкІэр;»;
 - б) я 3-рэ Іахьыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «3. Муниципальнэ образованием иустав муниципальнэ образованием иліыкіо орган ештэ, ціыфхэм язэхахьэкІэ ліыкІо органым иполномочиехэр зыщагьэцэкІэрэ псэупІэхэм уставыр цІыфхэм язэхахьэ щаштэ.»;
 - 33) я 44-рэ статьям я 3-рэ, я 4рэ Іахьхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкІи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «З. Муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэм япроектхэу предприниматель, инвестицие ІофшІэным изэхэшэн епхыгьэ Іофыгьохэм альыІэсыхэрэм Адыгэ Республикэм изакон диштэу, муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэм зэращыгъэнэфэгъэ шыкІэм тетэу чыпіэ зыгьэюрышіэжьынымкіэ къупыкъухэм уасэ къаратын фае.
 - 4. Муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэм япроектхэм уасэ къазкІыратырэр предприниматель, инвестицие -эжолоп естыхпк мехслып мынешфо! ние мытэрэзхэр, джащ фэдэу предприниматель, инвестицие ІофшІэным пылъхэмрэ чІыпІэ бюджетхэмрэ лъапсэ зимыІэ хъарджхэр ашІынхэм фэзыщэхэрэ положениехэр къахэгъэщыгъэнхэм фэшІ.»;
 - 34) я 45-рэ статьям ия 2-рэ Іахь хэт гущы Іэхэу «Муниципальнэ правовой актхэр» зыфиlохэрэр «Муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэр» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнхэу;
 - 35) я 48-рэ статьям иа 1-рэ Іахь:
 - а) иа 1-рэ пункт гущыІэхэу «мы статьям ия 2 — 4-рэ Іахьхэм зигугъу къашІыхэрэр» зыфиІохэрэр хэгъэкІыжьыгъэнхэу;
 - б) я 5-рэ пунктыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
 - «5) мы Законым ия 12-рэ статья ия 3-рэ, ия 4-рэ Іахьхэм адиштэу чІыпіэ мехоатыфоі еінг енвахем еіп хын фытегъэпсыхьэгъэ мылъкур, джащ фэдэу мы Законым ия 15-рэ статья иа 1-рэ, иа 11-рэ Іахьхэм адиштэу чІыпІэ мэхьанэ зиІэ Іофыгъохэм

7

Адыгэ Республикэм и Закон

язышохын есыгы полномочиехы агьэеркі фытегьэпсыхьэгь мылькур.»;

36) я 48-рэ статьям ия 2 — 4-рэ Іахьхэм кіуачіэ ямыіэжьэу лъытэгъэнэу:

37) я 48-рэ статьям ия 5-рэ Іахь хэт гущыІэхэу «а 1 — 4-рэ Іахьхэм» зыфиІохэрэр гущыІэхэу «а 1-рэ Іахьым» зыфиІохэрэмкІэ зэблэхъугъэнэу;

38) я 50-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

«Я 50-рэ статьяр. Чіыпіэ бюджетхэр

- 1. Муниципальнэ образование пэпчъ ибюджет (чІыпІэ бюджет) иІ.
- 2. Муниципальнэ районым ибюджетрэ (район бюджетымрэ) муниципальнэ районым хэхьэрэ къэлэ, къоджэ псэупіэхэм ябюджетхэмрэ муниципальнэ районым изэхэугьоегьэ бюджет къагьэпсы.
- 3. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс къызэрэщыдэлъытагъэм тетэу чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм ежь-ежьырэу чіыпіэ бюджетым ипроект зэхагъэуцо, ащ хаплъэх, чіыпіэ бюджетыр аухэсы ыкіи агъэцакіэ, ар зэрагъэцакіэрэм гъунэ лъафы, чіыпіэ бюджетыр зэрагъэцэкіагъэм ехьыліэгъэ отчетыр зэхагъэуцо.
- 4. Урысые Федерацием и Бюджет кодекскіэ муниципальнэ образованиехэм ябюджет полномочиехэр агъэнафэх.
- 5. Чіыпіэ бюджетым ипроект, чіыпіэ бюджетыр зэрагъэцэкіагъэм ехьыліэгъэ унашъор, ар зэрагъэцэкіагъэм ехьыліэгъэ отчетыр, чіыпіэ бюджетыр зэрагъэцакіэрэм, чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ органхэм муниципальнэ къулыкъушіэхэу аіутхэм, муниципальнэ учреждениехэм яіофышіэхэм япчъагъэ зэрэхъурэм афэгъэхьыгъэ къэбархэу квартал къэс къагъэхьазырхэрэр официальнэу къыхаутынхэ фае.
- 6. Ахэр къыхаутынэу амал щымыlэ зыхъукlэ, псэупlэм чlыпlэ зыгъэlорышlэжьынымкlэ иорганхэм псэупlэм дэсхэр зигугъу къэтшlыгъэ документхэмрэ къэбархэмрэ нэlуасэ зэрафашlыщт шlыкlэр къагъоты.»;
- 39) я 51-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

«Я 51-рэ статьяр. ЧІыпІэ бюджетхэм яхъарджхэр

- 1. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс къызэрэщыдэлъытагъэм тетэу муниципальнэ образованиехэм хъарджхэмкіэ япшъэрылъхэу а муниципальнэ образованиехэм чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ яорганхэм агъэнафэхэрэм ыкіи агъэцакіэхэрэм адиштэу чіыпіэ бюджетхэм хъарджэу ашіыщтхэр зэрагъэуіух.
- 2. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс къызэрэщыдэлъытагъэм диштэу чіыпіэ бюджет гъэнэфагъэхэм ямылъку къыхахызэ, муниципальнэ образованиехэм хъарджхэмкіэ япшъэрылъхэр агъэцакіэх.»;
- 40) я 52-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

Я 52-рэ статьяр. Муниципальнэ фэныкъоныгъэхэм апае къызіэкіа-гъахьэхэрэр

- 1. Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэу къэралыгъо, муниципальнэ фэныкъоныгъэхэм апае товархэр къэщэфыгъэнхэмкіэ, Іофшіэнхэр, фэlофашіэхэр гъэцэкіэгъэнхэмкіэ контакт шіыкіэр зэрагъэфедэрэм ехьыліагъэм диштэу муниципальнэ фэныкъоныгъэхэм апае товархэр къащэфых, Іофшіэнхэр, фэlo-фашіэхэр агъэцакіэх.
- 2. ЧІыпІэ бюджетым имылъку къыхахызэ, муниципальнэ фэныкъоныгъэхэм апае товархэр къащэфых, ІофшІэнхэмрэ фэІо-фашІэхэмрэ агъэцакІах »:
- 41) я 53-рэ статьяр мыщ тетэу къэты-гъэнэу:

«Я 53-рэ статьяр. Чіыпіэ бюджетхэм яхахьохэр

Урысые Федерацием ибюджет хэ-бзэгъэуцугъэ, хэбзэlахьхэмрэ угъоинхэмрэ яхьылlэгъэ хэбзэгъэуцугъэм ыкlи шloкl зимыlэ нэмыкl тынхэм яхьылlэгъэ хэбзэгъэуцугъэм адиштэу чlыпlэ бюджетхэм хахъохэр къарэхьэх.»;

42) я 55 — 57-рэ статьяхэм кlyaчlэ ямыlэжьэу лъытэгъэнэу;

43) я 58-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«Я 58-рэ статьяр. Псэупіэхэм ябюджетхэр зэфэдиз шіыгъэныр

Урысые Федерацием и Бюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм изаконхэу ащ диштэу аштагъэхэмрэ атетэу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет е муниципальнэ районым ибюджет ядотациехэу псэупІэхэм ябюджетхэр зэфэдиз шІыгъэнхэм атегъэпсыхьагъэхэр псэупіэхэм ябюджетхэм афагьакіохэзэ, джащ фэдэу Урысые Федерацием и Бюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм изаконхэу ыкІи муниципальнэ районым илыко орган ишэпхъэ правовой актхэу ащ диштэу аштэхэрэмрэ атетэу муниципальнэ районым ибюджет къыхэкІырэ дотациехэу псэупІэхэм ябюджетхэр зэфэдиз шІыгъэнхэм атегъэпсыхьагъэхэр къызфагъэфедэхэзэ, псэупІэхэм ябюджетхэр зэфэдиз ашІых.»:

44) я 59-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

«Я 59-рэ статьяр. Муниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ябюджет-хэр зэфэдиз шlыгъэныр

Урысые Федерацием и Бюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм изаконхэу ащ диштэу аштэхэрэмрэ атетэу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет идотациехэу муниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ябюджетхэр зэфэдиз шІыгъэнхэм атегъэпсыхьагъэхэр муниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ябюджетхэм афагъакІохэзэ, муниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ябюджетхэр зэфэдиз ашІых.»; 45) я 60-рэ статьям кlyaчlэ имы-Іэжьэу лъытэгъэнэу;

46) я 61-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«Я 61-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочиехэр чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм агъэцэкіэнхэм пае чіыпіэ бюджетхэм субвенциехэр зэраіэкіагъахьэхэрэр

Муниципальнэ образованиехэм хъарджхэмкіэ япшъэрылъхэу Адыгэ Республикэм изаконхэмкіэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочиехэу чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ къулыкъухэм афэгъэзагъэхэм ягъэцэкіэнкіэ къзуцухэрэм апэіухьащт мылъкур Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет исубвенциехэу чіыпіэ бюджетхэм къафатіупщыхэрэм къахагъэкіы Урысые Федерацием и Бюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм изаконхэу ащ диштэу аштагъэхэмрэ атетэу.»;

47) я 61¹-рэ Іахьыр хэгьэхьогьэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

«Я 61¹-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет исубсидиехэу ыкіи инэмыкі бюджет трансфертхэу чіыпіэ бюджетхэм аіэкіагьахьэхэрэр

- 1. Чіыпіэ мэхьанэ зиіэ Іофыгьохэмкіэ чіыпіэ зыгьэІорышіэжьынымкіэ органхэм яполномочиехэр агьэцакіэхэзэ, хъарджхэмкіэ пшъэрыльхэу къэуцухэрэм апэІугьэхьэгьэным фэші Урысые Федерацием и Бюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм изаконхэу ащ диштэу аштагьэхэмрэ атетэу чіыпіэ бюджетхэм субсидиехэр аlэкіагьахьэх.
- 2. Урысые Федерацием ибюджет кодексрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм янэмык шэпхъэ правовой актхэу ащ диштэу аштагъэхэмрэ атетэу, Адыгэ Республикэм изаконхэм зэращыгъэнэфагъэм диштэу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет инэмык бюджет трансфертхэри чыпіэ бюджетхэм аlэкlагъэхьанхэ алъэкіыщт.»;
- 48) я 63-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«Я 63-рэ статьяр. ЧІыпІэ бюджетхэм ясубсидиехэу, янэмыкІ бюджет трансфертхэу аlэкlагъахьэхэрэр

- 1. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс диштэу Адыгэ Республикэм изакон къыщыдалъытэн алъэкlыщт псэупlэхэм ыкlи (е) муниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ябюджетхэм ясубсидиехэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет гъэкlогъэнхэр.
- 2. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс къызэрэщыдэлъытагъэм диштэу, муниципальнэ районым иустав щыгъэнэфэгъэ лъэхъанхэм муниципальнэ районым хэхьэрэ псэупіэхэм муниципальнэ районым ибюджет чіыпіэ мэхьанэ зиіз Іофыгъохэу Федеральнэ законым щы-

гъэнэфагъэхэм язэшІохын пае бюджет субсидиехэр рагъахьэх.

- 3. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс зэрэщыгъэнэфагъэм диштэу муниципальнэ районым ибюджет инэмык бюджет трансфертхэри псэуп эхэм ябюджетхэм аlэкlагъэхьанхэ алъэкlыщт.
- 4. Урысые Федерацием и Бюджет кодекс зэрэщыгъэнэфагъэм диштэу псэупіэхэм ябюджетхэм янэмыкі бюджет трансфертхэри муниципальнэ районхэм ябюджетхэм аlэкlагъэхьанхэ алъэкіышт.»:
- 49) я 66-рэ статьям ия 2-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2. Муниципальнэ образованиехэм ямыкоммерческэ организациехэм федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу яюфшіэн зэхашэ.»:
- 50) я 74-рэ статьяр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм, Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ ыкlи муниципальнэ шэпхъэ правовой актхэм адиштэу чlыпlэ зыгъэlорышlэжьынымкlэ къулыкъухэмрэ чlыпlэ зыгъэlорышlэжьыпlэм lэнатlэхэр щызыlыгъхэмрэ loф зэрашlэрэм гъунэ лъафы.».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъурэр

- 1. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кlyaчlэ иlэ мэхъу.
- 2. Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 31-м аштагъэу N 294-р зытетэу «ЧІыпІэ зыгъэІорышІэжьыным ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 5-рэ статья ия 7-рэ Іахь, ия 44-рэ статья ия 3-рэ, ия 4-рэ Іахьхэм яположениехэр алъыІэсыщтых:
- 1) Адыгэ Республикэм иадминистративнэ гупчэу щыт къэлэ коим, 2015-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу;
- 2) муниципальнэ районхэмрэ къэлэ койхэмрэ — 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу;
- 3) нэмыкІ муниципальнэ образованиехэм 2017-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу.
- 3. 2015-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м нэс муниципальнэ районхэмрэ кьоджэ псэупіэхэмрэ чіыпіэ зыгъэіорышіэжьынымкіэ якъулыкъухэм Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 31-м аштагъэу N 294-р зытетэу «Чіыпіэ зыгъэіорышіэжьыным ехьыліагъ» зыфиіорэм ия 12-рэ статья иа 1-рэ Іахь, ия 13-рэ статья иа 1-рэ Іахь яположениехэм адиштэу муниципальнэ районхэм яіофыгьохэу чіыпіэ мэхьанэ зиіэхэр зэшіуахыщтых.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ,

чъэпыогъум и 29-рэ, 2014-рэ илъэс N 333

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехьыліагъ» зыфиіорэм ия 8-рэ статья зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ»

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым чъэпыогъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехьыліагъ» зыфиюрэм ия 8-рэ статья зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым шышъхьэјум и 4-м аштагъэу N 352-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехьыліагъ» зыфиюрэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 8; 2007, N 11; 2009, N 2, 12; 2010, N 3, 8; 2011, N 3, 11; 2012, N 6, 12; 2013, N 3, 5, 7, 8; 2014, N 3) ия 8-рэ статья

мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- я 5-рэ Іахьым:
- а) иа 1-рэ пункт хэт гущыlэхэу «граждан къулыкъумкlэ стажыр» зыфиlохэрэм ауж гущыlэхэу «(нэмыкl къэралыгъо къулыкъу лъэпкъхэр)» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- б) ия 2-рэ пункт хэт гущыlэхэу «граждан къулыкъумкlэ стажыр» зыфиlохэрэм ауж гущыlэхэу «(нэмыкl къэралыгъо къулыкъу лъэпкъхэр)» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэн-
- в) ия 3-рэ пункт хэт гущыlэхэу «граждан къулыкъумкlэ стажыр» зыфиlохэ-

рэм ауж гущыlэхэу «(нэмыкl къэралыгъо къулыкъу лъэпкъхэр)» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;

- 2) я 51-рэ Іахьыр хэгьэхьогьэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгьэнэу:
- «5¹. Зэрэспециалистымкіэ диплом е еджэныр дэгъу дэдэу къэзыухыгъэу магистрэм идиплом зиіэхэм апае ар къазыратыгъэ мафэм щегъэжьагъэу илъэсищым къыкіоці граждан къулыкъум истажкіэ (нэмыкі къэралыгъо къулыкъум иведущэ Іэнатіэхэм аіухьанхэм пае сэнэхьатэу зэрагъэгъотыгъэмкіэ іоф зэрашіэн фэе илъэс пчъагъэмкіэ квалификационнэ шапхъэхэр агъэнафэх —

граждан къулыкъумкіэ стажыр (нэмыкі къэралыгъо къулыкъу лъэпкъхэмкіэ стажыр) е сэнэхьатымкіэ стажыр илъэсым нахьи нахь макіэ хъущтэп.»

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кlyaчlэ иlэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешІэкІэ мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ,

къ. Мыекъуапэ, чъэпыогъум и 29-рэ, 2014-рэ илъэс N 338

УРЫСЫЕМ И КУБОК

Адыгеим **имедалиплі**

Урысыем и Кубок ушу-саньдамкіэ къыдэхыгъэнымкіэ Белгород хэкум икъалэу Старый Оскол зэнэкъокъухэр щыкІуагъэх. Ащ дакІоу, хэгъэгум иныбжыыкІэхэм ятурнирэу «Урысыем идышъэ хъурджан» зыфиlорэр ныбжыкі эхэм азыфагу щыз эхащагъ.

Мыекъуапэрэ Адыгэкъалэрэ ябэнэкІуи 7 зэІукІэгъумэ ахэлэжьагъ. Урысыем ишъолъыр 50-м ехъумэ къарыкІыгъэ спортсмен 300-м нахьыбэ зэнэкъокъугъ. Адыгеим щыщ бэнэкІуи 6 финалныкъом хэфагъ, медали 4 къыдахыгъ.

Илъэс 13 — 14 зыныбжьхэм язэlукlэгъухэм Даниил Шперберг, кг 36-рэ, джэрз медаль къащыдихыгъ. Илья Чернышевым, кг 75-рэ, мы купым дышъэ медалыр къыщихьыгъ.

Урысыем и Кубок зыныбжь икъугъэхэр фэбэнагъэх. Дунаим, Европэм, Урысыем язэнэкъокъухэм медальхэр къащыдэзыхыгъэхэр алырэгъум щызэlукlагъэх. Исмелэ Рустам, кг 75-рэ, ти-

республикэ ыцІэкІэ бэнагъэ, джэрз медалыр къыфагъэшъошагъ.

Кристина Морозовам, кг 70-рэ, дышъэ медалыр Урысыем и Кубок фэбанэзэ къыдихыгъ. К. Морозовар Адыгеим шашІэ. Европэм изэнэкъокъоу Бухарест щыкІуагьэм хэлэжьагь, Урысыем изэнэкъокъу дышъэ медалыр къыщихьыгь. Кристинэ Старый Оскол щыбанэзэ, Европэм ичемпионкэу Москва къикІыгъэ Анжела Семилетовам финалым щыlyкІагъ. Апэрэ едзыгъор амыухызэ, К. Морозовам А. Семилетовар «ыгъэунази», зэlукlэгъур къышІуихьыгъ.

Адыгэ Республикэм икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэу N 2-м, директорыр Дэхъужь Сэ-

фэрбый, тиспортсменхэм зыщагьасэ. Тренерэу НэмытІэкьо Аскэр япащэу зэнэкъокъухэм зафагъэхьазырыгъ.

Спортсменхэмрэ ны-тыхэмрэ лъэшэу афэразэх Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Муратрэ кІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэм идиректорэу Дэхъужь Сэфэрбыйрэ. Зэхэщэн ІофыгьохэмкІэ ахэр ІэпыІэгъу къафэхъугъэх.

Сурэтым итхэр: Урысыем ибзылъфыгъэ хэшыпыкІыгъэ командэ итренер шъхьаізу Александр Абрамовыр, Анжелика Семилетовар, Кристина Морозовар, Нэмытіэкьо Аскэр.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

Финалым егупсэфылІэщтэп

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Старый Соболь» Нижний Тагил — 87:69 (26:13, 19:16, 16:22, 26:18)

Тыгъэгъазэм и 5-м Мыекъуапэ щызэдешіагъэх.

Зезыщагъэхэр: Д. Соболев — Воронеж, Д. Гаврилин — Москва хэку, М. Будагянц — Пятигорск.

«Динамо-МГТУ»: Бажунаишвили — 1, Гапошин — 22, Коротков — 19, Еремин — 12, Дудко — 5, Лундако — 5, АфэшІыжь, Хмара — 10, Милютин — 4, Лавриненко — 6, Шибаев — 37

сшіэгьум изэпыугьо уахътэ «Динамо−МГТУ»−м изэдэгущыіэгъ∨хэм э········

Бысымхэр нахь псынкізу ешізщтыгьэх, хъурджанэм Іэгуаор радзэнымкІэ амалышІухэр къагъотын алъэкІыщтыгъ. Очкоуищ дзыгьо 21-м щыщэу 9-р хъурджанэм рагъэфагъ, хьакІэмэ 15-м щыщэу 2-р ары ныІэп радзагъэр. А. Гапошиныр, Р. Бажунаишвили, И. Коротковыр, И. Хмарэ, Н. Ереминыр, В. Дудкор цыхьэшІэгьоу зэрешІэхэрэм ишІуагьэкІэ очко 20-м нахьыбэкІэ хьакІэмэ

апэ ишъыгъэх. Тренер шъхьаІэу Андрей Синельниковым ныбжьыкіэхэр ешіапіэм къыригьахьэхэзэ, яІэпэІэсэныгъэ хагъэхъонымкІэ амалышІухэр аритыгъэх. Александр Лавриненкэм очкоуи 3 дзыгъуитІур хъурджанэм зэрэридзагъэм фэшІ тикомандэ хэтхэр, спортыр зикіасэхэу залым чіэсхэр фэгушІуагъэх, Іэгу фытеуагъэх. Александр Милютиным, Джастин Лундако ешІэгъухэм шІуагъэу къащахьырэм хагъахъо. ХьакІэхэм яухъумакІохэр зэбгыращыхэзэ, хъурджанэм пэблагъэ зыхъухэкІэ тиспортсменхэр пхъашэу зэрэбанэхэрэм ишІуагьэкІэ текІоныгъэм екјурэ гъогур нахышіоу къагъоты.

ЯТІОНЭРЭ ЕШІЭГЪУР «Динамо-МГТУ»: Гапошин — 30, Хмара — 8, Коротков — 22, Еремин — 11, Дудко — 6, Лундако — 4, Бажунаишвили, Милютин — 5, Лавриненко.

Нижний Тагил испортсменхэм ятІонэрэ зэІукІэгьум текІоныгьэр къыщыдахынэу гугъэ яІагъ, тапэ итыхэу, пчъагъэр зэфэдизэу бэрэ къыхэкІыгъ. ЕшІэгъур кІэухым нэмысыпэу А. Гапошиныр мэшІуачэм фэдэу «Старый Соболым» иухъумакІомэ апхырыкІызэ пчъагъэм заулэрэ хигъэхъуагъ. Хъурджанэм ычІэгъ А. Милютиныр, Н. Ереминыр дэгьоу щешІагъэх. И. Коротковым хъагъэм Іэгуаор ридзэнымкІэ псынкІэу зэрэгупшысэщтыгъэр шІукІэ къетэжьыгь. Зы такъикъ фэдиз къызэнэм, бысымхэм текІоныгъэр къызэрэдахыщтыр зэнэкъокъум къыщылъэгъуагъ.

«Старый Соболым» яІэпэІэсэныгъэкІэ къыхэщыгъэх Алексей Макаровымрэ, ащ очко 20 ригъэкъугъ, Алексей Вагнеррэ — очко 26-рэ къыхьыгъ. А. Вагнер илъэс заулэкІэ узэкІэІэбэжьмэ, Адыгеим икомандэ щешІэщтыгь, тиреспубликэ шіукіэ ыгу къэкіыжьы.

ПэшІорыгъэшъ зэІукІэгъухэм апэрэ чІыпІи 4-р къащыдэзыхырэ командэхэр финалым хэфэщтых. «Динамо-МГТУ»-м итренер шъхьаІэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым зэрилъытэрэмкіэ, финалым тикомандэ зыхафэкіэ ащ егупсэфылІэщтэп, апшъэрэ купым апэрэ чІыпІэхэр къыщыдэзыхыщтхэм ащыщ хъуным фэбэнэщт.

ЧЕХЕІПЫІР

1. «Строитель» Энгельс — 24 «Динамо-МГТУ» — 24 «Динамо» Челябинск — 21

«Муссон» Севастополь — 21 «Рускон» Саранск — 19 «Самара-2» Самара — 18

«Чебоксарские Ястребы» — 18 «Старый Соболь» Н. Тагил 8. — 18

9. «Магнитка» — Магнитогорск

10. «Тегас» Динской район — 14. «Динамо-МГТУ»-р тыгъэгъазэм и 16 — 17-м Саранскэ, и 20 — 21-м Чебоксары ащешіэщт.

ФУТБОЛ. КІЫМЭФЭ ЗЭНЭКЪОКЪУР

ЧІыгушъхь» ыекъуапэ»

Тиреспубликэ икъэлэ шъхьа рутболымк икымэфэ зэнэкъокъу хэлэжьэрэ командэхэм зичэзыу ешіэгъухэр яІагъэх. Апшъэрэ купым хэтхэм язэІукІэгъухэр зэраухыгъэхэр зэтэгъапшэх.

ЕШІЭГЪУХЭР

СДЮШОР — «Щагъдый» — 3:6, «ЧІыгушъхь» — «Ошъутен» — 1:0, «Мыекъуапэ» -«Университет» — 2:0, «Урожай» — «Юность» — 3:0.

«Мыекъуапэм» ифутболистхэу Николай Бояринцевымрэ Алексей Скоковымрэ зэрызэ «Университетым» икъэлапчъэ Іэгуаор дадзагъ. «Урожаир» Кощхьаблэ икомандэ ныбжыкізу «Юностым» текІуагь. Денис Павловым тІогьогогьо, Сергей Крючихиным зэ

«Юностым» ихъагьэ Іэгуаор ра-

дзагъ. Кощхьэблэ футболистхэм хэпшІыкІзу яІэпэІэсэныгьэ хагьахьо. ТекІоныгъэр ашІуахьыми, ягуетыныгъэкІэ зыкъыуагъаштэ. «ЧІыгушъхэм» щешІэрэ Константин Трещанскэм «Ошъутенэм» икъэлапчъэ Тэгvаор дахэу дидзагъ. ЗэІукІэгъур зыхьыщтыр къэшІэгъуаеу щытыгъ.

ЯЩЭНЭРЭ **ЗЭІУКІЭГЪУХЭР**

14.12. «Картонтара» — «Урожай»

«Щагъдый» — «Ошъутен» «Мыекъуапэ» — «Чіыгушъхь» «Юность» — «Университет».

Шъунаlэ тешъудз: апэрэ ешІэгъур сыхьатыр 10-м аублэщт, зэlукlэгъухэр зэкlэлъыкlощтых. Зэнэкъокъухэр стадионэу «Юно-

стым» щызэхащэх. ЯтІонэрэ ыкІи ящэнэрэ купхэм ахэт командэхэр Мыекъуапэ истадионхэм, Тульскэм ащешІэх.

«Мыекъуапэр» «ЧІыгушъхьэм» тхьаумафэм Іукіэщт, ешіэгьур гьэеахырит мытшуахедев ыноалеш телъ. Футболыр зикlасэхэр зэхэщакІохэм рагъэблагъэх.

> НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Алыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зы-

хьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зышаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046 Индексхэр 52161 52162 Зак. 3263

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр кьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НэпшІэкъуй 3ayp